

Sárospataki Református Lapok

LXIII. évf. 1. szám
2010. március

A tiszáninneri reformátusok lapja

*„Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül,
mint az elhunytak zsengeje.”*

(1Kor 15,20)

Felvirradt áldott szép napunk. Húsvét vasárnapja. A Csoda napja. A Csodáé, amely után Életet, örök minőségű életet ünnepelhet mindaz, aki hisz, mert aki hisz, üdvözülni. És az egyszeri, a nagypénteki kárhozatból és nagyszombati sötét csöndből felvirradó áldott szép feltámadás-napunk után csodák követik egymást nap mint nap. Csak észrevegyük. Csak örömmel vegyük észre, miközben hálaadással tárjuk Isten elé imádságainkban és könyörgéseinkben mindazt, amit fontosnak élünk. Csak el ne téveszük Nagypéntek keresztén értünk szenvedett Krisztusát, hogy teljes szívünk-ből, lelkünk-ből, elménk-ből ünnepelhesük a Feltámadt Győztes Urat. Az egyszeri győztest, aki számlálhatatlan alkalommal az volt, és ígérete szerint az lesz még. Ezekről az ünnepből kinőhető hétköznapi csodákról szól e lap, igei gondolkodásában, gyülekezeti híreiben, világra tekintésében, bemutatott közösségi és egyéni sorsaiban. Örömmel osztjuk meg ezeket a hétköznapi nyelven Önnel, kedves Olvasó.

(B.A.)

Sárospataki Református Lapok

Felelős kiadó: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Elnöksége

Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Dienes Dénes

Szerkesztőbizottság:

Barnóczki Anita, Füst-Molnár Szilveszter, Rácsok András, Rácsok Gabriella
Egyházmegeyi sajtóreferensek:

Kemény István, Konc Gáll László, Papp Zsolt, Szabó Ágnes

Teljes nyomdai előkészítés: Rácsok András

A szerkesztőség címe: 3950 Sárospatak, Rákóczi u. 1., srlszerk@gmail.com

Nyomda: Kapitális Kft. Felelős vezető: Kapusi József

Példányonkénti önköltségi ár: 500 Ft; **Eladási ár: 250 Ft**

Tartalom

Gyönyörködöm a Te beszédedben - A mi Galileánk	3
Élő teológia - A feltámadásról	4
Abaúji Egyházmege	6
„Ti vagytok erre a tanúk.”	6
Egy abaújívári korteskedő élményei Budapesten	7
Családi napközi indult Szendrőn	8
III. Szendrőládi Keresztýén bál	9
Borsod-Gömöri Egyházmege	10
Lelkész-gondnoki konferencia Berekfürdön	10
Emlékezés és hálaadás Alacsán	11
Tapasztalatszerzés Nyugat-Európában	12
Beszámoló egy ifjúsági csendes hétvégéről	13
Nemzetek karácsonya	13
Várady József lelkípásztorra emlékeztünk	14
Egervölgyi Egyházmege	15
Imahetek Egerben	15
Lelkész-gondnoki imaközösség Egervölgyén	16
Farsangi jótékonyági bál Hevesen	16
Zempléni Egyházmege	17
„A reménység pedig nem szégyenít meg...”	17
SZIKRA találkozó Ricsén	18
Hírmorzsa a Zempléni Egyházmege Anyaotthonának életéből	19
Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből	19
Megemlékezés Zergi Gábor lelkípásztorról	20
Kerületi események - Felelősségünk a megújulásban	21
Intézményeink	23
Lévay - Református oktatás 450 éve Miskolc város szívében	23
Hírek a Sárospataki Református Gimnázium és Általános Iskola életéből	26
Afrikai vendéghallgató a teológián	27
Misszió - „Esélyt adunk” - Tanoda program Vilmányban	29
Az igazat mondd, ne csak a valódit	30
Portré - Beszélgetés Beganovics Fadilóval	32
Kálvin sarok - Az evangélium szolgálatában	34
Vigasztaljátok népemet	35
In memoriam	36
In memoriam Szécsényi György	36
Búcsúbeszéd Varga zolt temetésén	37
Ajánló	38

© Tiszáninneni Református Egyházkerület.

Bárminemű másolás és sokszorosítás a kiadó előzetes engedélyéhez kötött.

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A mi Galileánk

Ekkor Jézus így szólt hozzájuk:

*„Ne féljetelek: menjetelek el, adjátok híriül atyámfiaiának, hogy menjenek Galileába, és ott meglátnak engem.”
(Máté 28, 10)*

Az ünnepek mindig kiszakítanak minket a hétköznapiok sodrásából, talán ezért is várjuk őket. Jó ilyenkor megpihenni, átélni találkozásokat, több idő jut egymásra is. Jobban megtelnek a templomok padjai, a feltámadás evangéliuma, a húsvéti úrvacsoraosztás sokakat vezet el az ünnepi istentiszteletre. Mintha életünk menedékvárosai lennének az ünnepek, letehetjük a munkát, megpihenhetünk a terhek alatt, megélhetjük a Krisztussal való találkozást az Igében, az úrvacsora jegeiben.

Ám a feltámadott Krisztus azt az üzenetet küldi tanítványainak az asszonyokkal, akik a szombati pihenőnap után vasárnap reggel elmentek Jézus sírjához, hogy a kor szokása szerint megkenjék a holttestet, hogy menjenek vissza Galileába.

Ez a mondat Jeruzsálemben hangzott el a feltámadott Jézus szájából. Ott, ahol keresztre feszítették, ahol a szomorú tanítványok azt hitték, hogy eltávozott nagypénteeken örökre életükből, de itt lehettek a feltámadás tanúi is. Vajon miért küldi vissza őket Jézus Galileába, és miért mondja, hogy ott találkoznak vele? Mi lehet a válasz erre a kérdésre?

Galilea Palesztina északi tartománya volt. Otthona a tanítványoknak, azoknak, akik között Jézus járt, tanított, gyógyított. Otthona azoknak az embereknek, akiknek az életét megváltoztatta a Jézussal való találkozás. Péterrel a halászhajójánál találkozott, Mátét a vámszedőasztal mellett szólította meg.

Ott a tanítványok hűen követték, ki is küldte őket kettesével az emberekhez, hogy hirdessék az Igét, gyógyítsák a betegek testét, lelkét. Galileában nem tagadta meg őt Péter háromszor, nem árulta el Júdás, nem futottak szét az övéi, mint az elfogatáskor a Gecsemáné-kertben.

Amikor Jézus felment Jeruzsálemba a tanítványokkal a templomba, az ünnepre, akkor jött az árulás, a megfutamodás, nagypéntek sötétje. Amíg otthon, a mindennapokban élték meg a Krisztussal való közösséget, addig volt békéjük, örömük, hűséges Krisztus-követésük.

Galilea a Krisztussal való élet példája, helye, Jeruzsálemben a keresztt állt a Golgotán, ott már nem tett csodát Jézus. A sötét hatalmak nyertek teret egy időre.

A feltámadásig. A feltámadott Krisztus pedig visszaküldte az övéit otthonukba, vissza oda, ahol megjelent közöttük, ahol megismerték szeretetét. Menjetelek haza, és én örökre ott leszek veletek. Ott, ahol éltek, dolgoztok, ahol bizonyosságot tesztetek rólam. Ezt üzenté Krisztus az asszonyokkal.

És mit üzen ezáltal nekünk? Egy egyszerű kérdés elé állít. Ott van-e a te otthonodban, a te életedben, a mindennapjaidban Krisztus? A Feltámadott, aki társ, segítség, remény és vigasztalás. Nem csupán az ünnepeidnek akar részese lenni, hanem életed minden percének.

Vajon van-e nekünk Galileánk, olyan otthonunk, mindennapjaink, ahol ott van Krisztus velünk, szívünkben, életünkben. Mert nagypéntekeink bizony vannak! Mikor elvesztjük a támaszt, mikor nem találunk megoldást, mikor jön a baj, a mélység, és még a hit, a remény is meginog lelkünkben. Hány ilyen órája van emberi sorsunknak!

Meg kell hallani a Feltámadott üzenetét, hogy ott van veled, otthonodban, ott van örömdben, de ott van mélységedben, betegségedben, gyászodban, mikor hordozod keresztjeidet. Ahol nem hallják meg, ott örök nagypéntek van.

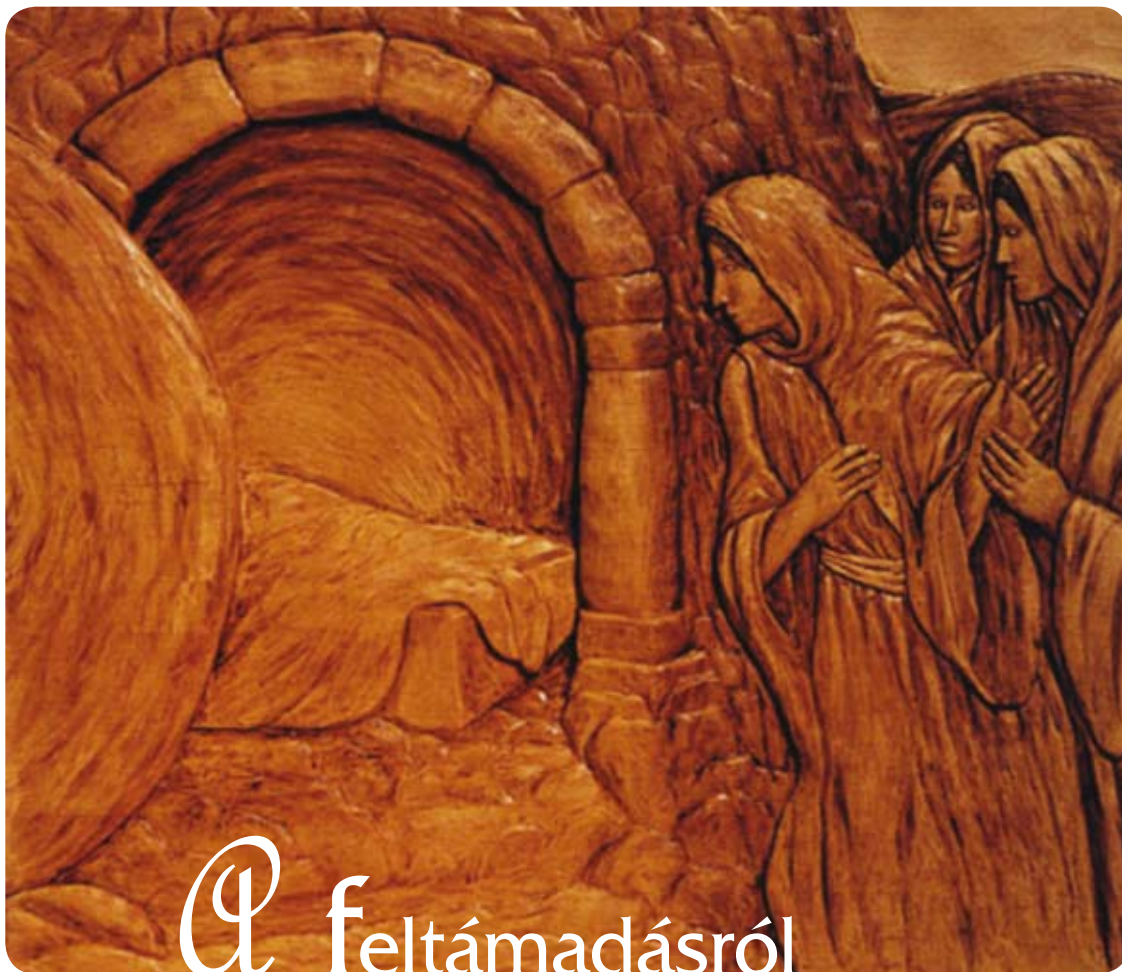
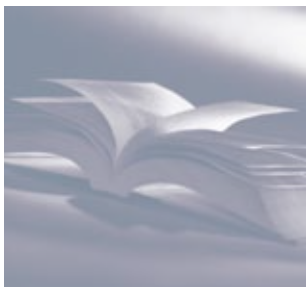
De ahhoz elér a krisztusi szó, ott megerősödik a hit, a hitből való látás, és felismerik, hogy bizony ott van velem életem békéjében, örömeiben, megáldott munkámban, gyermekeimben, unokáimban, a mindennapi kenyérben. Erőt ad a nehézségekben, reményt ad minden mélységben.

Ezt a közösséget a feltámadott Krisztussal sem Jeruzsálemben találták meg a tanítványok, Jézus visszaküldte őket Galileába, hogy meglássák őt újra az otthonukban, életükben.

Bennünket is visszaküld a mi Urunk az ünnep után, vissza a mindennapokba, a mi Galileánkba, hogy megláthassuk őt ne csak az ünnepen, a hirdetett és a látható igében, hanem életünk minden napján szeretetében és gondviselésében.

Vadnai Zoltán

A feltámadásról

A feltámadás és az Ószövetség

Az Ószövetség első látásra elég keveset mond a feltámadásról. Találunk egy-egy történetet, ami arról szól, hogy valaki visszatért a halálból (1Királyok 17,7-24; 2Királyok 4,18-37; 2Királyok 13,20-21). De mindez csak időleges feltámadás volt, mivel később újra meghaltak.

Az Ószövetség ismer egyébként olyan kijelentéseket, hogy egyszer a halál erejének vége lesz, hogy majd beköszönt egy új kor. Sok esetben úgy tűnik az Ószövetségből, hogy a halál olyan, mint egy sötét alagút, aminek a végén igen kevés fény ragyog (Jób 14,7-14; Zsolt 88,11; 115,17).

Isten nem jelentette ki minden tervét elejétől fogva, és ebben rejlik valami jó is: aki az Ószövetségtől indul ki, nem azért fog hinni Istenben, mert a hit valami hasznot nyújt neki, hanem maga az Isten miatt.

Annak ellenére, hogy az Ószövetség keveset mondott a feltámadásról, mégiscsak találunk már a Krisztus feltámadása előtt is a feltámadásba vetett élő hitet, ahogy például Márta ezt megvallja meghalt testvéréről (Jn 11,24).

Érdeemes átgondolni, hogy milyen módon ered ez a feltámadásban való hit az Ószövetségből. Ha ebben a megvilágításban tekintünk vissza, nyilvánvalóvá válik, hogy az Ószövetség újra meg újra az élet megújításáról szól. Az Ószövetségben leírt történelem erről tanúskodik, hogy Isten újra és újra lehetőségeket ad. Isten törvényei arra teszik a hangsúlyt, hogy Isten nem a halál, hanem az élet Istene. A próféták arról szólnak, hogy Isten az ember bűnei ellenére mégis új utat nyitott. Isten a néppel kötött szövetségnek a nagy kudarcából, a fogságba vitelből is újra feltámasztja népét (Ez 37). Lassan kezdjük megérteni, hogy Jézus jogosan mondhatja, hogy Ábrahám, Izsák és Jákób Istene „nem a holtak Istene, hanem az élőké” (Lk 20,37-38).

Az egész Ószövetség tele van élettel. De ez az élet mindig olyan élet, amit csak el lehet fogadni Isten kezéből. Éppen az Ószövetség abban segít, hogy a feltámadást nem tartjuk minden személyes vágyunk beteljesülésének. Inkább igaz az, hogy a vágyaink közül soknak meg kell halni, mielőtt megújított életet élhetünk Istennel.

Jaap Doedens

Feltámadt a harmadik napon! – a feltámadás gondolata az Újszövetségben

Jézus tanításának egyik központi gondolata az volt, hogy „Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké.” (Mt 22,32) A mennyei Atya az élet, az igazi élet lehetőségét akarta adni az ő Fia által. János evangéliuma nem ír Jézus születésének részleteiről, de azt leírja, hogy „minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Benne élet volt, és az élet volt az emberek világoossága.” (Jn 1,3-4) Az evangélium szívének is nevezett igeversben, Jn 3,16-ban is ezt olvassuk: „hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Jézus a bűn által megrontott földi élettel szemben felragyogtatja, hogy van másféle élet: már ezen a földön is lehet Isten gyermekeként új életet élni, de ez az új élet igazán az örökkévalóságban, az örök életben fog kiteljesedni. A földi élet nem ér véget a halállal, hanem a feltámadás megnyitja az utat az örök élet felé. Jézus ezért támasztott fel halottakat, hogy már előre is bizonyítsa, hogy neki van hatalma a halál felett. Saját halálát és feltámadását is előre megígérte.

Az első húsvét reggele így lett egy új korszak kezdete. Az asszonyok és a tanítványok látták az üres sírt, találkoztak a feltámadott Úrral. Megértették, hogy megtört a halál uralma, megnyílt az új élet lehetősége.

Pál apostol is ezért tette igehirdetése középpontjába a feltámadás hirdetését: „hogyan mondhatják közületek némelyek, hogy nincs halottak feltámadása? Hiszen ha nincs halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadt fel. Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is... Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengeje.” (1Kor 15, 12-14. 20) Pál egy szép képpel szemlélteti a test feltámadását: az elvetett mag elrothad, de ami kikél belőle, abban az elvetett mag él tovább.

Jézus feltámadása a szombat utáni napon, a hét első napján történt. Ennek emlékére lett az addigi szombat helyett a hét első napja, a mi vasárnapunk az ünnepnap. Nemcsak húsvét napja, de minden vasárnap is ezt hirdeti: Krisztus feltámadott!

Győri István

A titkok mezéjén - Hisztem a bűnök bocsánatát és a test feltámadását!

Abűnök bocsánata és a test feltámadása elválaszthatatlanul kapcsolódik össze, és adja a hitvallásom lüktető, éltető erejét. A forráshoz való eljutás szembesülés nélkül azonban nem megy.

Bűnök bocsánata

Manapság nem olyan nagy a vágy a bűnbocsánat után. Azért lehet ez így, mert a bűnt sem érezzük igazán nagy tehernek. Sokkal inkább beszélünk társadalmi igazságtalanságról, a körülmények ellenünk történő összejátszásáról és még hosszasan sorolhatnám. Inkább áldozatnak és szenvedő alanyunk tekintjük magunkat, aki nem elkövetője, hanem szenvedő tárgya tetteinek. Méltóságra emelhet-e kultúránknak ez a felszínessége, ahol az ember már nem „ura” tetteinek?

Hogyan is tekintsünk egyáltalán a bűnbocsánatra? Nem felemelő érzés bocsánatból élni! Nem felemelő érzés szembesülni önmagunk nyomorúságával és legfőképpen azzal, hogy önmagunktól nem szabadulhatunk meg. Isten bűnbocsánatot ad az ember felelős tetteire úgy, hogy önmagát adja a bűnbocsánatban. Vajon nem sérti emberi önérzetemet, hogy Isten megbocsát nekünk az Ő akarata szerint?

A bűnbocsánatban tovább kell látni humanista panaszainkon. A bűnbocsánat nagysága a teremtéshez hasonlítható Isteni beavatkozás. Meg kellett menteni az embert, tehát az emberben el kellett törölni a bűnt, mert ez volt az ellenség, amely romboló erővel járt a lélek útjain. Ennek legyőzéséhez az Úr ereje kell, az ő erőtere, amely mindent beborít, mindent bejár és áttisztít. Ennek az erőternek a mélyén járunk, ami mint életforrás vesz körül, és benne van a bűnbocsánat. Egyedül csak így állhatunk meg újból Isten színe előtt. Csak így lehet új életünk.

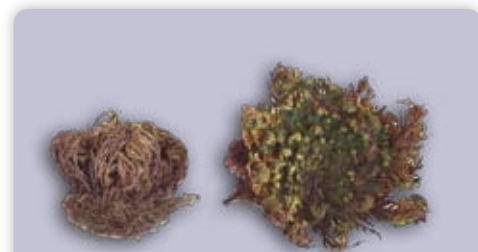
A test feltámadása

Hihetetlen – elképzelhetetlen – lehetetlen. Sőt, mára már sokunk nem is csodálkozik rajta. Olyan, mintha ma már a feltámadáshoz is lusták lennénk. Nincs kedvünk hozzá. Még egy kicsit szívesen fe-

küdnénk az elveszettség és elesettség állapotában. Egy kicsit még jól esne sajnálatni magunkat a lét abszurditása elleni tiltakozásunkban.

Pedig ha Isten ébreszt bennünket, fel is kell kelnünk! Az evangéliumnak ki kell kergetnie langyosan lusta fedezékeinkből. Isten Igéje félreérthetetlenül hirdeti, hogy a test feltámadása a keresztyén hit lényege. A megváltás minden mondanivalója ebben a tényben sűrűsödik össze. Megváltás a haláltól! Feltámadok testben, lélekben lényem teljessége szerint, aszerint, ami voltam, vagyok és leszek, és ami lényemben romlás, attól leszek szabad. A test feltámadásának hite határozza meg az egyház mindenkori jelenét és benne az én jelenemet is. Ebben a hitben ébreszti fel Isten lényemet: „mind életemben mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok”. Keresztyénnek lenni nem más, mint felébredtetni lusta, ernyed, kétségbeesett állapotunkból. Felkelni a halálból.

Füsti-Molnár Szilveszter

A jerikói rózsa a halálból való feltámadás jelképe a Közel-Keleten mind a mai napig, de a keresztes lovagok hite Jézus születésének ünnepéhez fűzte azt a szertartást, hogy a templom oltárán vízbe helyezték. Ilyenkor az összegömbölyödött részek kiegyenesedtek, melyet az emberek úgy tekintettek, mintha a növény föltámadt volna. A keresztes hadjáratok vitézei, akiknek rendkívül tetszett ez a sajtáságos tulajdonság, azt mesélték, hogy a jerikói rózsa kizárólag karácsony éjjelén nyílik, mégpedig egészen magától, azonkívül azt a házat megvédi, amelyikben őrzik.

„Ti vagytok erre a tanúk.”

(Lk 24,48)

Február 8. és 11. között ökumenikus imahétet tartottak Göncön. A terület főpásztorai szolgálatukkal járultak hozzá az imahét alkalmához. Mindegyikük nagy megtisztetésnek vette, hogy szolgálhat azon a helyen, ahol Károlyi Gáspár munkálkodott. Dr. Ternyák Csaba egri érsek, dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök, Kocsis Fülöp görög katolikus püspök, és református részről Csomós József püspök.

Egy-egy alkalommal külön-külön, de mégis összefüggően beszéltek az emmausi tanítványok történetéről. Mindegyikük más szemszögből tárta fel az igét a hallgatóság előtt. Először dr. Ternyák Csaba egri érsek prédikált, méltatva az ilyen alkalmak fontosságát és súlyát. Beszélte arról, hogy az ilyen alkalmak számos kérdésre adhatnak választ. Ahogyan azt minden este már a liturgia első szavaiban érzékelhette az Isten magasztalására összegyűlt hallgatóság. A liturgus minden este így kezdte a köszöntést: „Dicsérettessék a Jézus Krisztus”, majd a gyülekezet válaszolt, és továbbhangzott a köszöntés és az azt fogadó válasz mind a négy felekezet hagyománya szerint. Az ökumenikus törekvések értelme és értéke itt nyert értelmet mindenki számára. Hiszen minden felekezet tagjai máshogyan köszönnek, ezzel különböztetve meg magukat a többitől. De köszöntésük mélyén ugyanaz a hit és tanúságtétel „lakik”, amely Isten és ember páratlan kapcsolatáról tanúskodik ebben a világban.

Kedden az evangélikus püspök dr. Fabiny Tamás fejtette ki, hogy az evangéliumban megjelenő tanúk ugyanazt az eseményt követték végig, és mégsem ugyanúgy látták és értelmezték a történeteket. Más dolgokat írtak le, különböző dol-

gokat tartottak fontosnak továbbadni. De ezzel nincs is semmi baj, hisz mindnyájan másképp látjuk ugyanazokat a dolgokat. Ahogy a négy evangélista, mi is így vagyunk mindezzel, mindenki felekezete szerint a saját szemszögből látja Istent. Ezért másképpen is fogalmazzuk meg, de a kifejezés mögötti tartalom mindannyiunk számára ugyanaz marad. A nevesített emmausi tanítvány mellé idézte a gyülekezetet, mondván: bármelyikünk lehet a másik tanítvány, hisz tanúk vagyunk mindannyian Jézus Krisztus áldozatára. Tanúskodnunk kell, nemcsak egymás között, hanem azok között is, akik mind-ezt nem tudják.

ABAÚJJI EGYHÁZMEGYE

Kocsis Fülöp görög katolikus püspök arról beszélt, hogy mindezeket tudván nem elég csak kije-lentenünk azt, aminek újra és újra tanúi vagyunk, hanem úgy is kell élnünk, hogy ne csak szavaink hirdes-sék az Isten dicsőségét, hanem életünk minden egyes lépése. Idézte erre Pál apostol szavait: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.”

A csütörtöki alkalmon Csomós József, a Tiszáninneni Református Egyházkerület püspöke arról beszélt, hogy a tanúnak lenni nem egy felkínált lehetőség, amit Isten felajánl nekünk, nem olyan ajándék, amit elfogadunk vagy sem. Jézus kinyilatkozta: „Ti vagy-

tok erre a tanúk.” Nem mi döntünk efelett. Tanúk vagyunk, egytől egyig. Igaz tanúk, akik életükben Istent tesszük az első helyre, vagy hamis tanúk, ha mind-ezt semmibe vesszük. Arról nem dönthetünk, hogy tanúk legyünk-e vagy sem, csak arról, hogy Krisztus igaz avagy hamis tanúiként élünk ebben a világban.

Az egyetemes imahét e mostani alkalma Gönc városának életében, Károli Gáspár örökségében ismét üde színfolt volt. Úgy gondolom, azt itt megfogalmazott üzenetek sokáig forgathatjuk még szívünkben.

s. zs.

Egy abaujvári korteskedő élményei Budapesten

Szeretettel köszöntöm minden kedves keresztyén testvéremet, akivel most megoszthatom nem mindennapi élményeim egy jótékonysági farsangi bál előzményeiről és érdekes eseményeiről.

Tudomásunkra jutott, hogy Budapesten a Károlyi-Csekonics kúriában, minden év farsangi időszakában jótékonysági bált rendeznek „balsorsú műemlékek” megmentése érdekében. Fialat lelkészünk azonnal felhívta a presbitérium figyelmét, hogy ez is egy lehetőség egy kevés előrelépésre a használhatatlan műemlék templomunk rendbehozása érdekében. Nem lehetett az egész templom felújítás költségeivel nevezni, mert a bál bevétele 1-1,5

millió forint volt. Ezért kiválasztottuk a szakemberek szerint is a legrosszabb állapotban lévő, nagy értékű Szent Bertalan freskót, amely templomunk szentélyében található, több mint 600 éve elkészült, és most végveszélybe került.

Presbiteri döntés alapján beadtuk a pályázatot a bálon való részvétel lehetőségére. A szervezők a tizenkét pályázó közül az abaujvári műemléken kívül még négy pályázónak tették lehetővé, hogy meggyőzzék a bálozó közönséget saját műemlékük fontosságáról, szépségéről, értékeiről. Minden vendégnek, résztvevőnek a belépőjeggyel lehetett szavazni az este végén a számára legszimpatikusabb értékre. A lehetőségen felbuzdulva elkezdtük az előkészületeket a lelkészházaspár ve-

zetésével, ötleteivel. Meg kellett szerveznünk egy kicsiny, de erős csapatot, amivel elnyerjük a farsangi közönség szimpátiáját. Elő kellett teremteni az anyagi fedezetet, felkutatni a támogatókat, megoldani a hosszú és érdekes utazás lehetőségét.

Így kezdtük el a bepakolást az eszközök és emberek szállítására is kiválóan alkalmas falugondnoki autóba, amit erre a hétvégére kölcsönkaptunk a helyi önkormányzattól. Február 6-án, szombat délután Gondviselő Istenünk segítségével bízva, izgatottan indultunk útnak a főváros felé, remélve, hogy semmi baj nem érhet minket.

Megérkezés után tájékozódunk az estmenetről, lefolyásáról, lehetőségeinkről. Úgy döntöttünk, hogy a bejáratnál nem

messze a lépcsőforduló alatt „verünk tábor”, hogy senkinek ne lehessen figyelmen kívül hagyni bennünket. A kezdésre érkező nagyjérdemű közönséget már teljesen felkészülve fogadtuk és vendégeltük meg ügyes falusi asszonykezek által sütött finom házi süteményekkel, és kis falunkra oly jellemző erős házi szilvapálinkával. Külön erre az alkalomra készített, templomunkat és a freskót ábrázoló tabló, matricával ellátott pálinkásüvegek és poharak mellett a falu címeres zászlaja,

és az Abaujvárról írott könyvek hirdették lakóhelyünk nevét. Emellett a kis csapatunk összes tagja a freskó korát felidéző középkori ruhát öltött. Rengeteg emberrel beszélgettünk, akiket egyáltalán nem is ismertünk, de mégis odaadással hallgatták beszámolóinkat.

Este 8 órakor kezdődhetek a kortesbeszéd, amit kis csapatunk kezdett. Ekkor vetettük be a „titkos fegyvert”, a gólyalás nevetetűt (egyik presbiterünk személyében), aki fennhangon kereste Perényi Borbálát (egyik gyermekmunkásunkat), a falunkban lévő református gyülekezet megalapítóját, hogy két apród kíséretében (lelkész és gondnok) elmondja a freskó történetét, állapotát, megmentése fontosságát. Ezt követte a többi kortesbeszéd, ami fél kilencig tartott. Még egy óránk volt a szavazás zárásáig, mikor kettéoszlott a csapat, és a tablónk mellett is próbáltunk érvelni műemlékünk javára. Gyorsan repült az idő, és a tombolahúzás után elérkezett a szavazatok összeszámolása, és a végeredmény kihirdetése. Mint általában minden ilyen versengésben, itt is a végéről kezdtek sorolni a szavazatok alakulását, és a legnagyobb örömeinkre nem hallottuk Abaujvár nevét sem az ötödik, sem a negyedik, sem a harmadik, sem a második helyen. Ekkor közölünk többen hangosan sikongva fejeztük ki örömünket, mert tudtuk, hogy már csak egy csapat van hátra, a győztes! Hatalmas boldogság köze-

pette fogadtuk a gratulációkat és a műsorvezető véleménye szerint is jó helyre került a fődíj, mert ahol ilyen lelkes csapat van, ott biztos nemsokára régi szépségében lesz látható a nevezett freskó és az egész műemlék templom is. Mint utólag kiderült, az abaujvári műemlék egye-

ilyen kis faluból olyan messzire eljutni.

A református gyülekezetünk nevében megköszönöm mindenki segítségét, aki hozzájárult e nemes cél eléréséhez, kicsiny falunk, gyülekezetünk fejlődéséhez.

(Fazekas István gondok beszámolójának rövidített, szerkesztett változata)

Családi napközi indult Szendrőn

2010. február 8-án megkezdte működését a Szendrői Református Családi Napközi. A családi napközi egy olyan szolgáltatás, ahol a gyermekek napközbeni ellátását lehet biztosítani. Tehát olyan, mint egy mini bölcsőde, óvoda,

iskola egyben. A nagy különbség abban áll, hogy igazán családias légkört lehet kialakítani, mert egy családi napköziben maximum hét gyermekkel lehet foglalkozni. Ennek egyik előnye a személyesebb odafigyelés, másrészt ezzel egy-

szerre munkahelyteremtés is történik. Szendrőn most három családi napközire kaptunk működési engedélyt, tehát

összesen huszonegy gyermekkel foglalkozhatunk ilyen keretek között.

Sok helyről kaptunk segítséget. Először a helyi gyülekezet munkáját szeretném kiemelni, mert összefogott a gyülekezet apraja-nagyja, és mindenki abban segített, amiben tudott. Másodszor szeretném megköszönni az egyházkerület intézményeinek a segítségét, mert több helyről kaptunk segítséget mind szakmailag, mind az eszközök beszerzésében. Továbbra is szívesen fogadunk mindenféle segítséget és adományt. Bővebb információ a www.szendro.tirek.hu honlapon olvasható.

Ezúton hívunk minden kedves érdeklődőt a 2010. március 29-én 15 órakor kezdődő ünnepélyes átadásra, melynek keretében meg lehet tekinteni a családi napközit és együtt adhatunk hálát Isten áldásáért. Legyen egyedül Övé a dicsőség!

Benke András lelkipásztor

III. Szendrőládi Keresztyén bál

Immár hagyományként, harmadszor rendezett keresztyén bált a gyülekezet Nőszövetsége Szendrőládon. Már évek óta esedékes templomunk felújítása, ezért eddig is erre gyűjtöttünk adományokat. Az elmúlt évben sikeres pályázatot nyújtottunk be, és 46 millió forintot nyertünk templomfelújításra. Legyen ezért is Istené a dicsőség. Azonban a pályázat kivitelezéséhez szükséges, hogy megfelelő megtakarítással rendelkezünk. Csak egy példa erre: a banki átutalási költségek

meghaladják majd a százezer forintot is. Így ebben az évben is a templomfelújítást szeretnénk segíteni ezzel a bállal.

A rendezvényre már hetekkel korábban elkezdett készülni a gyülekezet: tombola tárgyakat gyűjtöttünk, előkészítettük a díszletet, a műsort. A bált a Szendrőládi Református Nőszövetség elnöke, Veres Lászlóné nyitotta meg. Benke Kinga frissen megválasztott lelkipásztor áhítatot tartott, a gyülekezet énekkara énekkel szolgált. A bál jó hangulatához a szendrői néptáncosok műsora is hozzájárult. Az

este fényét egy fiatalos vetélkedő emelte, melyben a vállalkozó párok vidám játékokban mérhették össze képességeiket. A tombolahúzás után hajnalig tartott az összejövétel. A bálon 94-en vettek részt, és ez nagy szám egy olyan gyülekezetnél, mely 128 egyházfenntartóból áll. Idősek és fiatalok egyaránt jól érezték magukat. Bízunk benne, hogy Isten segítségével sikerül a templom felújítását is elvégeznünk.

A Szendrőládi Református Nőszövetség

2010. február 14-15-16-án tartottuk Borsod-Gömöri Református Egyházmegyénk szokásos, éves programtervünkben kiemelt helyen szereplő lelkész-gondnoki konferenciáját.

Vasárnapi lelkési szolgálatunkat elvégezve érkezünk Berekefűrdőre. Az első vacsora utáni foglalkozásunkon határoztuk meg témánkat: Fogynak a gyülekezeteink! Fogynak a gyülekezeteink? – címmel. Mindennapos tapasztalatunk, hogy elkeseregünk létszámbeli fogyásunkat, kegyes, istenfélő templomos híveink számának csökkenését. De igazából hogyan is nézünk ki, mi is jellemz bennünket? Ezeket a kérdéseket feltéve vetjük nagyító alá mindennapos gyülekezeti tapasztalásunkat.

Dr. Hézsér Gábor és dr. Fruttus Levente egyetemi tanáraink segítségével indultunk el az elemzés, az értékelés útján, kis csoportokat alkotva egy munkalap segítségével szedtük sorra az azonnal mérhető és tendenciájában fogható folyamatokat: a gyülekezeti létszámok változását az elmúlt 25 évben, benne az adott település változásaival. A minőségi jellemzők között szerepelt a gyülekezetünk átlagéletkorának változása, az istentiszteleti látogatottság, a bibliaórák megléte, a családlátogatások száma, kereszttelések, esketések, temetések, kilépések, belépések jellemzői, adakozási hajlandóság mérhetősege létszámban, összegben.

Diakóniai jellemzők, intézmények jelenléte támogató szolgálatok, aktivisták, önkéntesek, szeretetvendégségek, gyülekezeti bálók, jótékonyági estek, kulturális alkalmak. Záró kérdésünk pedig a dilemma értelmezése: 25 év távlatában fogynak-e gyülekezeteink? Mi is történik igazából, mert hogy az Egyház a gyülekezeteiben él a mindennapok valóságában!

Egy-egy konkrét gyülekezet jellemzőit vetjük nagyító alá, pld. Ónodét, Sajóhídvégét, Mezőcsátét. Az esti felismeréseket másnap dél-

előttig hagytuk érlelődni, formálódni magunkban.

Hétfőn a reggeli áhítat után egy rövid áttekintést tettünk János evangéliuma segítségével arról, hogy Jézus hogyan „kezeli” a tanítványokat mint egy „csoportot”, és hogyan figyel rájuk egyenként? A célunk az volt, hogy a Biblia igazságáig, Krisztusban nyert elhivatásunk gyökeréig menjünk vissza, és innen lássuk fontos kérdésünk kezelésének legjobb módját.

Hézsér tanár úr a ma egyre inkább természetes, szokásos és befogadott számítógépes vetítés képeivel tartotta meg előadását a motivációról, arról, hogy mi történik egy-egy gyülekezeti életben szolgálatot végző elhivatott ember személyében, belső folyamataiban, amelynek végső eredménye, gyümölcse a növekedés.

Fruttus tanár úr a mindennapi életből ismert szervezeti magatartásról és vezetési ismérvekről szólt, amelyeknek törvényszerűségei a mai gyülekezeti élet szervezését jellemzik. Átgondoltuk, mit jelent a gyülekezetben tett értelmes erőfeszítés, ebből adódó teljesítmény és eredmény folyamata. Az erőfeszítéseinknél mennyire látjuk, használjuk a hívek képességeit, adottságait, erőforrásait, mennyire lehetnek ők hasznosak? A vezetők részéről a presbitériummal együtt mennyire vannak megfogalmazva, egyértelműsítve az elérendő célok? Vajon egy-egy gyülekezeti akció végén az elismerés ott van-e? Az elvégzett szolgálattal, munkával meg vagyunk-e elégedve, s ha nem, fogtunk-e valamilyen elemzésbe? Felelőssé vagyunk-e téve a szolgálatban, híveink, önkénteseink érzik-e, tudják-e?

A kiscsoportos foglalkozások beszámolóit, a konkretizálás folyamata, a tények alapján a helyzetelemzés és értékelés meglepő elismeréseket is hozott. Egyrészt igen, mérhető a helyenkénti fogyás, amit komolyan kell venni, és foglalkozni kell vele, másrészt nem vagyunk rosszabb állapotban, sőt sokféle területen egy minőséginek

nevezett változás felismerői és átélői lehetünk, de merni kell tenni, az újat felismerni, a mai ember szükségleteit, igényeit és hitvallásunk, küldetésünk szerint megélni az új szolgáltatások adta alkalmak lehetőségeit. Változás, formálódás, alakulás történik, nem szabad tőle félni, sokkal inkább megragadni, beépíteni, az áldások forrásává tenni.

Kedden délelőtt dr. Tókéczky László egyetemi tanárnak, a Dunamelléki Egyházkerület főgondnokának szokásosan tartal-

mas, magával ragadó előadását hallgattuk nagy figyelemmel és őszinte érdeklődéssel. A 20. század magyar történelme törvényszerűségeinek összefüggéseibe ágyazva értékelte az elmúlt 20 évünket és az előttünk álló lehetőségeinket, az azzal való élés fontosságát. Nagyon tanulságosan mutatta fel a konferencia témájához igazodva azt, hogy ami a Tiszáninnen fogyatkozásnak látszik, az a Dunamelléken növekedés, mert az ország lakosságvándorlása ezt mutatja. A gyülekezeti tag itt van, az egyházi infrastruktúra pedig mögötte maradt elköltözése helyén. Az országos összetetésben megvagyunk, de igen sok a tennivalónk számos területen. Ha a gyülekezet erősödik, ha ott élet van, az országos egyház is egészséges szolgálatról tesz bizonyosságot, ami egy egészségessé váló nemzet alapfeltétele is.

Hálás vagyok ezért a konferenciáért, a szolgálat lehetőségért, az együttlét meg erősítő, bátorító áldásaiért. Legyen látható itthoni gyülekezetet erősítő szolgálatunkban ennek minden jósága!

Gazda István esperes

Emlékezés és hálaadás Alacsán

A Jerikó Református Fúvós-együttes és az Alacscai Református Egyházközség jótekonysági hangversennyel egybekötött istentiszteletet tartott 2009. október 25-én, vasárnap az alacscai templomban Victor János nagyvisnyói lelkipásztor özvegyének és hat gyermekének a megsegítésére. Az istentiszteleten Igét hirdetett és az elhunytára emlékezett Gecse Attila Miskolc-sabai-kapui lelkipásztor, a Jerikó Református Fúvós-együttes vezetője. A hangverseny perselyadományát a Victor család megsegítésére ajánlottuk fel.

Az istentisztelet hálaadó részében az alacscai református templom felújításának elmúlt 10 esztendeje került előtérbe, hiszen 1999-ben kezdődött a templom külső és belső felújítása. A gyülekezet egész közössége hálát adott Istennek azért, hogy különböző támogatásokból és önerőből megújulhatott a templom. Meghívott vendégeink idézték fel a munkálatok nehézségeit és örömteli pillanatait. Először Bihari Richárd lelkipásztor, aki 1998-2007 között volt a gyülekezet lelkésze, osztotta meg ve-

lünk gondolatait a templomfelújítás eredményeiről és a gyülekezetépítés áldásairól. Utána Farkas Pál építész üdvözölte a gyülekezetet levélben, aki a munkálatok szakmai tervezését és felügyeletét látta és látja el ma is. Jelen volt még Kováts Ágoston, aki a pályázatok dokumentációit készítette el, Paszternák István, a Kulturális Örök-

ségvédelmi Hivatal Észak-Magyarországi Irodájának vezetője, Bánfalvy Ferenc miskolci restaurátor, aki a templomi berendezések döntő többségét újíttotta fel, Dedics László varbói asztalos, akinek műhelyében az új bútorzat és más templomi kiegészítők készültek el.

De nemcsak az elmúlt 10 esztendő munkálataiért adtunk hálát, hanem két jelentős beruházásnak is a végéhez értünk.

A templom északi karzatának festett fa előlapjait Bánfalvy Ferenc restaurálta. A gyülekezet ezen az alkalmon csodálhatta meg először a felújított karzatdeszkákat. A felújításhoz a Nemzeti Kulturális Alap-tól kaptunk támogatást, a maradék összeget a gyülekezet mint önrészt vállalta át.

Bánfalvy Ferenc fényképekkel dokumentálva mutatta be a felújítás munkálatainak különböző szakaszait. Másik befejezett beruházásunk az új énekszámkirakó táblák és a fali perselyládák, amelyeknek terveit Farkas Pál építész vezetésével Balla Györgyi és Horváth Mária készítették el. Templomunk legújabb berendezései Dedics László varbói asztalos műhelyében készültek el. Az énekszámkirakó táblák és a fali persely-

ládák kivitelezési költségeit teljes egészében a gyülekezet fedezte, hiszen a 2008. évi karácsonyi kántálás adománya és 2009. évi közadakozás tette lehetővé, hogy a terveink megvalósuljanak.

Reméljük, hogy az elmúlt 10 esztendő munkálatai és a jelen beruházásai nemcsak az egyházközség híveinek tetszését nyerik el, hanem Isten dicsőségét is szolgálják.

Kemény István lelkipásztor

Tapasztalatszerzés Nyugat-Európában

A Varbói Református Gyülekezet lelkipásztora Gere Gábor József egy meghívásnak örömmel eleget téve február 5-én tíznapos tanulmányi útra indult a gyülekezet néhány szolgáló tagjával. A küldöttség így négy tagból állt, a többie-

lő, s abban a reményességben, hogy Isten hamarosan ébredést ad közöttük.

Tanulmányi utunk célja, hogy megismerhessük az ott élő testvérek gyülekezeti életét, szokásait, valamint a szolgálatot végző presbiterek személyre szabott feladatait. Arra a problémára is próbáltunk megoldást keresni, hogyan lehetne még nagyobb

motivációt elérni a fiatal és középkorosztályban annak érdekében, hogy érdeklődésüket felkeltve és elmélyítve megérezhessék Isten felénk nyújtott szeretetét, kegyelmét valamint ráébredjenek arra, hogy nyugalmat és békességet csak Isten közelében érdemes keresni. „Kérjétek és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitattik néktek.” (Máté 7,7) Ennek az Igének a tudatában arra kerestük a választ, hogy nyugaton hogyan kérnek, keresnek, zörgetnek, és hogy milyen utakat nyit a mi Urunk az ottani testvéreinknek.

Minden korosztályt külön-külön képviselő presbiterekkel, diakónusokkal, önkéntes segítőkkel találkozhattunk, akik örömmel beszéltek feladataikról, megosztották velünk tapasztalataikat, ötleteiket, illetve segédanyagokkal is megajándékoztak bennünket. Hazatérve, a mi feladatunk mindezen ismeretek és tapasztalatok átadása az itthoniaknak, a gyülekezetünk tagjainak, presbitereknek, hogy együtt összefogva véghez tudjuk vinni mindazokat a terveket, feladatokat, amelyek „lefordítva” a

ket az egyik vasárnapi istentiszteleten sorolással választottuk ki.

Utunk célállomásai Németországban és Hollandiában (Grevenbroich, Niuw Weerdinge-Roswinkel, Nunspeet) lévő kisebb-nagyobb református gyülekezetek voltak. Vendéglátóinknál részt vehettünk beszélgetéseken, gyülekezeti összejöveteleken és istentiszteleti alkalmakon. Szomorúan hallottuk, hogy csökkenés tapasztalható a hívek között a nyugati egyházakban. A csökkenés oka általában az emberek kiábrándulása az egyházból, de sokan vannak olyanok is, akik csak egyszerűen hátat fordítanak Istennek és ezáltal az egyháznak is. Ennek ellenére mégis nekifeszülve folytatják a munkálkodást, szolgálatok végzését, tudva azt, hogy fáradásuk nem hiábava-

mi gyülekezeti életünkre hasznosak és végrehajthatók.

Péter levelében olvashatjuk „ha valaki szolgál, úgy szolgáljon, mint aki azt az Istentől kapott erővel végzi”. (1Péter 4,11)

Elsősorban hálás vagyok Istennek, amiért erre az útra, feladatra kiválasztott, és kimunkálta bennem az Ő akarata szerint való engedelmességet.

Másodszor pedig köszönetet mondok a velem utazó testvéreim nevében is lelkipásztorunknak, Gere Gábor Józsefnek, a sokszor erőn felüli munkálkodásáért, irányításáért, vezetéséért. Isten áldását kérve családjára és további szolgálataira.

Nem utolsósorban pedig Isten áldását kérjük mindazokra a lelkipásztorokra, gyülekezetekre, családokra, akik befogadtak bennünket, vendégül láttak, és közvetve színesebbé próbálták tenni gyülekezeti életünket. Mint Isten gyermekei, lehetünk, bárhol a világon mégis elmondhatjuk „... néped az én népem, és Istened az én Istenem...” (Ruth 1,16/b)

Jeneiné Barna Ildikó

„...moss meg engem, és fehérebb lesznek, mint a hó.” Zsolt 51,9b

Beszámoló egy ifjúsági csendes hétvégéről

Gyülekezetünk három ifjúsági csoportjából az EGYIK február első hétvégéjén csaknem három napot töltött el a Bükkben található Fehérkőlpai Turistaházban. EGYIK ifi a neve a csoportnak, mely elnevezés nem más mint egy rövidítés: EGYütt Isten Közeliében. Ez voltaképpen a csoport credója is. A hétköznapi tevékenységek után péntek este együtt keressük Isten közelségét.

A heti rendszeres találkozásokon túl az intenzívebb és hosszabb együttlétek is nagyon fontosak. Ezért évente legalább kétszer többnapos tábor, csendes hétvégét szervezünk. Ezek különleges mérföldkövei a csoport lelki fejlődésének. Hiszen egyrészt ezekre a napokra megszűnnek azok a korlátok, amelyek egy-egy pénteki bibliaórának határt szabnak: közeleg az éjfélt és mindenkinek haza kell menni.

Fehérkőlpán volt időnk Istenre és egymásra is. Pénteken már szürkületben ért fel a mesés turistaházba a 17 fős csapat. Miután mindenki megtalálta a helyét és vacsoráztunk, a samáriai asszony története alapján beszélgettünk. A központi üzenet talán úgy fogalmazható meg, hogy ahol Jézus van, ott van a középpont; életünk, hitünk, lényegünk közepe. Ezen a központi helyen pedig Ő mindig feljebb emel bennünket lelki szellemi fejlődésünkben.

Másnap reggel „nem intellektuális áhítatot” tartottunk, ami azt jelentette, hogy

nem volt igemagyarázat, hanem sok éneklés, imádság és igeolvasás. Testileg és lelkiileg feltöltődve vágtunk neki a 30 centis hóban egész napos túránknak a következő útvonalon: Fehérkőlpá-Bükkszentkereszt-Bükkszentlászló-Fehérkőlpá. Az emelkedőkön csend és egymásra figyélés volt, a lejtőkön pedig sok-sok hócsata. Több mint 10 kilométerrel a lábunkban szürkületben érkezünk meg a szálláshelyre. Gyönyörű volt a téli erdő. A fehér környezetben eltöltött egész nap valahogy lelkünket is tisztábbá tette.

Estére közös tojásrántotta-partit szerveztünk 50 tojásból, nem maradt senki éhen. A nap zárásaként pedig közösségi játékokat játszottunk. Mondanom sem kell, hogy az elalváshoz nem volt szükségünk altatóra.

Másnap délelőtt nagyon egyszerű liturgiával úrvacsorát vettünk. Ezzel zárult a közös hétvége.

Az együtt eltöltött idő alatt minden szinten sok ajándékot kaptunk Istentől és egymástól. Ilyenkor mindig felmerül a fiatalokban, hogy milyen jó lenne ezt tovább adni. Ezért úgy döntöttek, hogy a fehérekőlpai hétvége epilógusaként énekekkel és igeolvasással továbbadnak valamit a deszkateplomi gyülekezetnek is. Hitből hitbe.

A csoport nevében mondhatom, hogy hálásak vagyunk az eltöltött időért, a hóért és az Ő közelségéért.

Fehér Norbert,
a Deszkateplom lelkésze

Karácsonyi híreket sajnós ritkán közlünk. Lapunk az ünnep előtt jelenik meg, majd húsvétkor. Most mégis örömmel tolmácsoljuk az aggteleki gyülekezet adventi örömet, akik fontosnak tartották, hogy ez az ünnep se maradjon emlékezet nélkül.

(szerk.)

Nemzetek karácsonya

Ezzel a címmel tartottunk advent vasárnapjain és karácsony este ünnepi műsort hittanosaink közreműködésével az aggteleki református templomban. Minden alkalommal egy kontinensre látogattunk el, és felidéztek, hogyan ünnepelnek a különböző népek, nemzetek.

Advent első vasárnapján Afrikában jártunk, majd az Egyesült Államokba, Ausztráliába, Ázsiába, Európa nyugati részébe látogattunk el, végül szenteste megérkeztünk Magyarországra.

Énekeltünk spirituálékat gitárral, csörgődobbal, voltak angol, német, olasz, francia, héber, sőt még koreai (hangul) dalaink is.

A gyermekek nagy lelkesedéssel tanulták az idegen nyelvű énekeket, és verseikkel, a felolvasott imádságokkal, prózákkal, nemzeti szokásokkal igazi karácsonyi hangulatot varázsoltak heiteken át.

Sokat kellett próbálni, hétről hétre felkészülni, ezúton köszönjük gyermekeink kitartását!

Czinke Sándor és
Czinke Sándorné Tarsoly Eszter

Várady József lelkipásztorra emlékezünk

2010. január 21-én a kondóiak és a szomszéd települések lakói emlékezni és fejet hajtani gyűltek össze a 100 éves református templom előtt. Emlékezni néhai Várady József református lelkipásztorra, aki 2008-ban ezen a napon hunyt el. Fejet hajtani annak az embernek az emléke előtt, aki 46 éven át szolgálta ezt a községet.

Kondó Község Önkormányzatának Képviselő-testülete egy emléktáblát készített az évfordulóra, melynek leleplezésére s az azt követő hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a hívek. A táblaavatás előtt felidéztek Várady József alakját, aki az itt élő embereknek egyszerűen csak tisztelendő bácsi volt. Aki ugyanolyan szeretettel ment az óvodások közé, mint amilyen figyelem-

mel oktatta a konfirmációra készülöket arra, hogy mit jelent reformátusnak lenni. Beszélgetett az emberekkel, meglátogatta a betegeket a kórházban és az otthonukban, keresztelt, esketett, temetett. Tette a dolgát. Mindezt majd öt évtizeden keresztül. Sokaknak segített a faluban, és nem várt érte köszönetet. Rengeteg napot áldozott az életéből arra, hogy támogatókat keressen az új parókia felépítéséhez vagy a templom felújításához. Nemcsak lelkipásztoruk volt, hanem nagy tudású ember, aki az ország református templomairól írt könyveivel maradandót alkotott. Szívvel-lélekkel kondói volt. A falu minden lakó-

ját családtagnak tekintette, békességre, egymás szeretetére kérte az itt élőket, s nagyon szerette volna, ha többen keresik fel vásárnaponként az Isten házát.

Az emlékező szavakat a márványtábla megkoszorúzása, a Harica Dalkör éneke, majd a hálaadó istentisztelet követte, melyen Gazda István, a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperese hirdette az ígét. Igehirdetés után a hittanos gyerekek énekeltek Szabó Tünde hitoktató vezetésével, majd Kuttor Diána kántor, énekművész adta elő a 345. dicséretet, végül Tőzsér Gyuláné gondnokasszony mondott köszönetet a megjelenteknek. Ezt követően Várady József sírjánál Kardos Katalin előadóművész, radostyáni presbiter szavalta el Rab Zsuzsa Órtornyaink című versét, melyet a költőnő Várady Józsefnek írt a Tiszánineni református templomok című könyvébe. Az ünnepség végén a kondói református gyülekezet szeretetvendégségre hívta az egybegyűlteket a Községháza nagytermébe. A terített asztal mellett tovább folytatódott az emlékezés a néhai lelkipásztorra a családtagokkal, ismerősökkel, a gyülekezetek tagjaival.

Szép délután volt. Szomorú, de szép. Várady József lelkipásztor emléktáblája ott áll ezentúl szeretett temploma bejáratánál, s megőrzi az ő emlékét a következő nemzedék számára is. Hisz olyan ember volt, aki nyomot hagyott. Nemcsak láthatót, kézzelfogható, hanem nyomot hagyott a lelkünkben is. Minden alkalmat megragadott, hogy tanítson bennünket. Kondóról írt könyvét így fejezte be:

„De egyház tagjai és község lakói! Becsüljük meg mindazt, amit Isten rövid földi életünk idejére nekünk adott! Szeressük őt, egymást és azt, ami itt van körülöttünk, amiben élünk. Szeressük, óvjuk a természetet, ha kívágunk egy fát, ültessünk is helyette! Csak akkor remélhetjük, hogy gyermekeinknek, unokáinknak legalább minden olyan jó lesz, mint nekünk volt. Nekem pedig bocsássatok meg, hogy fényképezőgépet és tollat vettem kezembe, melyekkel a világ e kicsiny pontjáról ezt a most kezeitekbe került könyvet elkészítettem. A munka befejezve, Istené legyen a dicsőség!”

Várady József (1900-1968)

volt sajtóvárosi lelkipásztor:

Húsvéti köszöntő

Szomorú nagypéntek könnyes alkonyára,
Sírátó asszonyok tépő fájdalomra
Felelt a nagy Isten egy harmatos reggel:
Kelj fel, te Ur Krisztus, kelj fel dicsőséggel!

Így született meg a húsvéti öröm-nap,
Mikor a halottak életre támadnak,
Mikor bánat helyett örömtől zeng a szív,
Mikor a sírhantok kék nefelejs virít.

Van-e neked holtad kint a temetőben?
Gyakran sír-e lelked a fejfa erdőben?
Ne sírj, nézd a tavaszt, feltámad itt minden,
Csak az lesz a szegény, kinek hite nincsen!

Bízó szívvel nézz a mosolygó égre,
Szemedben ragyogjon a szeretet fénye!
Legyetek boldogok, élettel teljesek,
Így lesz néktek békés húsvéti ünnepek!

Több mint két évtizede már minden év januárjában az Egerben élő keresztyének két olyan imaheti találkozón is részt vesznek, melyeknek szándéka egy nagy közös cél szolgálata: a megosztottságban az egység keresése.

Január első hetében az Alliance Imahét alkalmainak adott otthont a baptisták gyülekezeti terme és a Kálvin Ház. Ezen az imahéten azok a testvérek vesznek részt, akik evangéliumi hitükből fakadóan a Krisztusnak átadott élet békéjével és örömeivel lehetnek együtt református, evangélikus, baptista és testvérgyülekezeti tagokkal. Az elmúlt esztendőktől újabb keresztyén közösségek is csatlakoznak ehhez az istentiszteleti és imaközösségi körhöz, úgymint a Golgota gyülekezet és a Dávid hősei közösség. A kegyességi sokszínűség e mostani időszakában, amelyben élünk és szolgálunk, a jelenlevők fontosnak tartották, hogy együtt figyeljenek a megszólaló Igére, együtt kérjék a Szent Lélek – vagy sajátos teológiai látás szerint a Szent Szellem – jelenlétét, és a közös imádságban együtt mondják el hálaadásukat és Isten felé forduló kéréseiket.

Az imahét hat napja során minden este más felekezet lelkésze, prédikátora vagy hitben élő nem lelkészi végzettségű tagja hirdette az Igét, bizonyosságot téve a Krisztusban megtalált életről, a mindennapi gondjainkban is velünk lévő Megváltó szeretetéről. Ennek megtapasztalása a lelki gyümölcsök mellett olyan konkrét eredményeket is felmutat, melynek egyike az, hogy a különböző egyházakhoz, felekezetekhez tartozók nem ellenségesen viszonyulnak egymáshoz. Elítélnék minden kirekesztő magatartást, és készek Isten előtt egységet keresni és egységet munkálni.

A városban érthetően viszonylagosan kevesen résztvevői a különböző gyülekezetekből jöve az Alliance Imahét alkalmainak, de akik eljönnek, azok megbizonyosodnak arról, hogy lelki dolgokban nem a tömegmérétek a fontosak, s a lelki közösség megtapasztalása a kicsiny kezdet reményességének beteljesülését hozza majd.

Január második felében lényegesen nagyobb létszámú templomi alkalmaikra került sor Egerben a Krisztus-hívók egységéért egybehívott ökumenikus imaheti istentiszteleteken. Eger

több mint 1000 éve a magyar katolicizmus egyik legmeghatározóbb helye. Az egyháztörténet arról számol be, hogy évszázadokon keresztül komoly és nehéz terhet jelentő ellentét volt a domináns és gazdag katolikus klérus és a diaszpóra helyzetben lévő protestánsok között. 22 éve azonban az ökumenikus imaheti alkalmak már azt jelzik, hogy katolikusok és protestánsok képesek egymás jobb megismerésére, közös igehallgatásra és imádkozásra. A minden este más helyen tartott imaheti alkalom témája ebben az évben az éppen 100 éve protestáns talajról, a skóciai fővárosból elindult missziói mozgalomért való hálaadásra irányult. Az egri protestánsok örömmel hallgatták a magas rangú katolikus főpásztorok megnyilatkozásait, a 100 évvel ezelőtti protestáns missziói kezdeményezés fontosságáról, eredményeiről. Különleges alkalma volt az imahétnek a Magyar Kultúra Napján az egri Líceum újra szentelt kápolnájában tartott együttlét, melyen a tihanyi bencés főapát, az egri érsek, görög katolikus lelkész, református espe-

Habis László egri polgármester, dr. Kádár Zsolt esperes, dr. Ternyák Csaba érsek

res, főiskolai lelkész, fertálymester, irodalomtudós és zenetörténész együtt szolgálhatott.

Az imahetek mindig szeretetvendégséggel zárulnak Egerben. A Kálvin Ház, illetve az egri Bazilika egyik oldalszárnya adott otthont ezeknek az alkalmaiknak. A testvéri találkozásnak fontos és szép pillanatait élhették át a résztvevők. Különlegesség számba ment a kedves hangulatú együttlét során az a pillanat, amikor a protestánsok megköstölhették az egri Bazilika miseborát.

K. ZS.

Lelkész-gondnoki imaközösség Egervölgyén

Agyülekezetekben sok igehirdetés, tanítás hangzik el az imádság, az imádkozás fontosságáról. Azt viszont már nehéz nyomon követni, hogy a gyakorlatban mi és mennyi valósul meg mindabból, amit ezzel a témával kapcsolatban elmondunk, illetve hallunk. Vajon jellemző-e a személyes és közösségi életünkre az Igében élénk tárt és az újszövetségi korban még nyilván gyakorolt imáélet? Fontos-e számunkra, van-e helye az imádságnak a napirendünkben, és emellett a folyamatos párbeszéd lehetőségét jelenti-e mennyei Atyánkkal? Egyáltalán hiszünk-e még az imádság személyes életünket, a környezetünket, a mai társadalmat átformálni képes erejében? Mít gondolunk, vajon komolyan mondta-e az Úr Jézus ezeket a szavakat: „Bizony, mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám.” (Mt 18,19)

Az Egervölgyi Egyházmegye lelkészeinek és gondnokainak a közössége szeretné egyre komolyabban venni ezt az Igét, és mindazt, amit a Szentírásban az imádságról olvasunk. Ebbe az irányba elindulva vagy továbbhaladva egy fontos lépés a lelkész-gondnoki imaközösség alkalmainak elindí-

tása, amelyet az egyházmegye gondnokának, Pintér Elemérnek a javaslatára vett föl egyházmegyénk az éves programtervezetében. Február 14-én Mezőkövesden, február 21-én pedig Egerben került sor ilyen alkalomokra. Egymás utáni két vasárnap délután 5 órai kezdettel vehettek részt gyülekezete-

ink imádságot fontosnak tartó elöljárói az imaközösségeken. A két időpont és helyszín lehetővé tette, hogy minél többen be tudjunk illeszteni legalább egy ilyen alkalmat a programjaink közé.

Mezőkövesden énektanulással kezdtük az együttlétet: a „Jövök a kereszthez” című éneket ismerhettük meg. Ezt követően hálaadásra, illetve könyörgésre indító imatémákat mondtunk el, ki-ki a saját gyülekezetének életéből. Öröm volt hallani azt,

hogy minden gyülekezet életében van valami, amit megköszönhetünk a mi Urunknak. Ami kihívásként merült fel több esetben, azon imatémák a gyülekezetek létszámának csökkenése, a templomba járók, az aktív gyülekezeti tagok „utánpótlásának”, és a lelki-hitéleti megújulásnak a kérdései köré csoportosultak. Ezt követően került sor az imaközösségre. Igazán felemelő volt részese lenni egy olyan alkalomnak, ahol nemcsak lelkipásztorok, hanem gyülekezetek gondnokai és még presbiterek is együtt emelték fel magasztaló, hálaadó és könyörgő szavaikat az élő Istenhez Jézus Krisztus nevében. Hisszük, hogy egyházunk, gyülekezeteink megújulása ilyen alkalmakkal kezdődhet el.

Ezzel szeretnénk biztatni másokat is, hogy ülünk le egymással imádkozni: lelkészek, gondnokok, presbiterek, gyülekezeti tagok, családtagok, idősek, fiatalok, aki csak megteheti. Hiszen nem Istennek, hanem nekünk van szükségünk először is a hálaadásra: hogy lássuk, van okunk az öröme is a sok baj között. És bizony nagy szükség van arra is, hogy Isten segítségével, szabadító erejéért imádkozunk személyes, családi, egyházi és nemzeti (stb.) gondjaink, problémáink, válságaink megoldásához. Ő segítsen ebben mindannyiunkat.

Anda Tibor lelkipásztor
Noszvaj

Farsangi jótékonyági bál Hevesen

Február 20-án szombat este a farsangi időszak zárásaként, a hevesi Tündérváros Református Óvodát a felnőttek vették birtokba. Az óvoda vezetősége jótékonyági bált szervezett, melynek bevételéből a 14 kicsinynek kívánnak fejlesztő és egyéb játékokat vásárolni.

A multság este 7 órakor kezdődött egy divatbemutatóval. A 60-as, 70-es és a 80-as éveket idéző ruhákat mutattak be a manóknak. Eközben az adott korra jellemző divat, kultúra, gazdaság és politika jegyeit ismertették a jelenlévőkkel. Az est fővédnöke Török János gondok volt. A zenét

Vesztergán Miklós tárogatószolgálat, aki Kalocsáról érkezett hozzánk.

2009 szeptemberében nyitotta meg kapuit Heves városában a Tündérváros Református Óvoda. Bár a városban (12.000 lakosú) még 3 óvoda működik, az alig 200 fős gyülekezet Istenbe vetett hittel és iránta érzett bizalommal fogott bele az óvoda-alapítás feladatába.

Az épület 404 m²-es alapterületű, amely egy 3509 m²-es nagyságú gyönyörű szép kertben található. Ebben az épületben több évtizeden keresztül óvoda működött. Míg 2008-ban az Önkormányzat bezáratta. Gyülekezetünk 20 évre bérbe vette az Önkormányzattól az épületet. Hatalmas ös-

szefogással felújítottuk. Jelenleg egy-egy csoporttal működünk.

A vezető óvónő, Tóth Sándorné, Tóth Emese óvónő és Kálosiné Tóth Katalin dajka néni áldozatos, szeretetteljes szolgálatának eredménye a békés, biztonságos légkör, mellyel nap mint nap körülveszik a kicsinyeket. Hisszük, hogy a kicsiny kezdet egykor gyümölcsöt terem Isten dicsőségére.

Megköszönve az eddigi és a majdani segítséget: Isten áldása legyen mindazokon, akik szívükön viselik ezen szolgálatunkat, és mind anyagilag, mind imádságos lélekkel hordoznak bennünket.

Mészáros Ildikó lelkipásztor

„A reménység pedig nem szégyenít meg...” (Róm 5,5)

Február első hetében ezzel az Igével hívogattuk mindazokat, akik rohanó világunkban szükségét érezték a lelki feltöltekedésnek. Alkalmainkat este 6 órai kezdettel tartottuk a Taktaharkányi Református Egyházközség Gyülekezeti Házában.

Már az első estén megtapasztaltuk ennek az Igének kézzelfogható valóságát és Isten Lelkének munkáját, hiszen a zord időjárás – hófúvás, megközelíthetetlen települések – ellenére szép számban gyülekeztünk egybe. Vass Nógrádi Béla újcsanalosi lelkipásztor a római levél 5. részének 5. verse alapján szólt arról, hogy a ma ember sok mindennel dicsekszik és sok mindenbe veti bizodalmát, de végül csalódnia kell; a kecsgetető, de üres ígéretek mögött nincs fedezet, éppen ezért hiteltelenek. Mi azonban egészen mással dicsekszünk. Dicsekszünk Istennel, mert szívünkbe áradó szeretete a Szentlélek által békességet teremt. Ez a békéltetés Jézus Krisztus áldozatában lett valósággá számunkra. Dicsekszünk a reménységgel, hogy részülünk Isten dicsőségében, mert teljességre viszi mindazt, amit Jézus Krisztusban elkezdett bennünk. Dicsekszünk nyomorúságainkkal, amelyet nem belerődve, nem is lázadva hordozunk, hanem elfogadva Istentől és egymás terhet hordozva. A hit és a remény végigkíséri életünket, és mindezek felül Isten szeretete is velünk marad.

A következő estén az emmausi tanítványok történetét követve Fodor József lelkipásztor beszélt emberi váradalmainkról és az igazi reménységről, amelyet a feltámadott Jézus ad tanítványainak „Maradj velünk...” – mondják a tanítványok. Jézus ma is életünk része akar lenni. Mít teszünk mi? Hagyjuk, hogy kívül maradjon, mint egy idegen, vagy behívjuk Őt, és engedjük, hogy lakozást vegyen bennünk és úrrá legyen a mi életünkön? A harmadik estén falunk szülötte, Varga Gyöngyi hejőbábai lelkipásztor igehirdetésének központi gondolata a János evangéliuma 15. részének 16. verse volt: „Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki és én rendeltelek titeket arra, hogy

elmenjete és gyümölcsöt teremjete.” Isten kiválasztó szeretete megelőzi a mi döntésünket. Milyen nehéz ezt sokszor elfogadni, hogy nem én, hanem Ő a kezdeményező. Nem tudnánk mellette dönteni, ha Ő nem szólítana meg minket Igéje által. Nagy szükség van Isten kiválasztottaira, akikre sóvárogva vár ez a világ. Küldetésünket azonban csak úgy tudjuk hitelesen végezni, ha ott van bennünk az alázat, amire Jézus is tanítja követőit: csak akkor lehet gyümölcsstermő az életünk, ha Őbenne megmaradunk.

Csütörtökön este dr. Börzsönyi Józsefné Szabolcsy Mariann ondi lelkipásztor és dr. Börzsönyi József, a Zempléni Egyházmegye esperese jóvoltából egy csodálatos utazásban lehetett részünk: vetített képes előadásunkban végigkísértük nagy reformátorunk, Kálvin János életútját. Szülővárosától Noyontól Párizson, Bazelben, Strasbourggon keresztül eljutottunk Genfíg, ahol a reformátor több esztendőn keresztül az egyház megújításán fáradozott: létrehozta az első presbitériumot, kórházat, egyetemet alapított, és szorgalmas munkára nevelte a genfieket. Reformatori munkája nagy hatással volt magyar népünkre; a legválságosabb időkben jelentette a hitbeli megújulást, erősítette magyarságtudatunkat, és távlatot adott a jövőre nézve.

A hét utolsó alkalmán Földesiné Kántor Mária hernádnémeti lelkipásztor, a Tiszáninneni Nőszövetség titkára a Királyok második könyve 4. része, valamint János evangéliuma 12. részének 3. verse alapján hirdette közöttünk Isten Igéjét. Mi az, ami

ZEMPLÉNI EGYHÁZMEGYE

a legnagyobb fontossággal bír az életünkben? Van-e hitünk, vannak-e lelki tartalékaink? Jézus Krisztus által a kevés is lehet elég, ha nemcsak kérni tudunk, hanem hálát adni. A hálaadó élet nem önmagáért való; aki hálaadással veszi el Isten ajándékait, annak az élete olyan mint a jó illatú kenet, amely szétárad, és betölt emberi életek.

Mint a Nőszövetség titkára beszámolt arról, milyen feladatot látnak el a Nőszövetség tagjai gyülekezetükben: idős, beteg egyháztagokat látogatnak, családi napot, szeretetvendégséget szerveznek, áldozatos munkájukkal segítik a lelkipásztor házaspár és a presbitérium munkáját.

Esti alkalmaink szeretetvendégséggel és kötetlen beszélgetéssel értek véget. Re-

ménység szerint lesz folytatás, hiszen mindannyian, akik e csendes hét alkalmain részt vettünk, maradandó élményekkel lettünk gazdagabbak. Megtapasztalhattuk és átélhettük a csodát: Isten Lelke munkálkodik a mi életünkben, és jó végehez viszi fáradozásunkat.

Fodorné Mészáros Klára
beosztott lelkész

SZIKRA találkozó Ricsén

Atéli olimpia idején írom e sorokat. Mondják, soha olyan hosszú utat nem tett meg az olimpiai láng, mint az idén Vancouverig. Nos, az edzést lehetett volna nálunk is tartani. A táv 3000 km. Egyenként összeadva 11 községből ennyit utaztak a szikrások, akik idén az első találkozásra érkeztek a bodrogi Ricsére. Röpködtek a mínuszok február hatodikán, mindenütt hó és hó, az érkező autókban lapátok, hólánc, jókedvű fiatalok. Amióta kipattant az első Szikra, az évkezdő alkalmakat a Tisza partján lévő falunkban tartjuk. Generációváltást élünk át, hiszen 5-6 esztendő már történelem az ifjúságnak. A lángot tovább kell adni.

„Szánd oda az időt, a pénzt, az embereket és a kreativitásodat olyan programokra, amelyek változást hoznak a fiatalok életében!” – vallják az ifjúsági munkáról szóló könyvek. Jó, hogy ezeket nem olvastuk előre, megszeppenve, hiszen ha éppen nem is hályogkovács módjára, de az sem mondhatjuk el, hogy ideális körülmények között szolgálhatunk.

A szikrától várjuk, hogy belobbanjon a tűz. Kell a tűzcsiszoló szerszám, kova, acél, és gyúlékony anyag. Faforgács, moha is megteszi, a tapló már komolyabb tűzforrás.

Egyházunkban őrizzük a tüzet, féltve hideg templomokban. Sokszor a gyülekezet nem észleli a gyermek és ifjúsági munkát, a

fiatalok pedig nem tudnak a gyülekezet létezéséről.

Hányszor mellötünk, az Ige acélja még csak nem is a köves talajba, hanem „taplóba” ütökzik. Lélek nélkül nem megy. „Palacsintásütés Jézusért”, jegyezte meg egy fiatal egy lagymatag ifjúsági alkalmon. Ricsén éppen ezért mindig bagulyás készül Szikra alkalmával. Amíg az üst alá gyűjtött gyülekezetünk kántora, Horváth Imre, addig a pácini lelkipásztor Fejér Zoltán biztatott minket a napi igével. Kérjétek és adatik nektek! Merjétek kérni Istentől! „... Mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?” (Lukács 11,10-13)

Az éneklést, dicsőítést a sátorlajújhelyi fiatalok vezették. A helyiek közül a konfirmáló csoport amatőr színdarabban készítette elő az előadást. A You tube-on fellelhető darab címe Isten tortája. Gyönyörű gyümölcstorta érkezett (nőszövetségünk ajándéka). Hősünk – a minket megszemélyesítő fiú –, Dani buzgón nekilát szétosztani. Kap a ház, az első autó, a második, a divat, a bankkártya szeletére még tejszínhab is jut, morzsák jutnak az oktatásra, ingyencsokoládé a hobbinak, az utolsó darab pedig Dani tányérjára kerül, ki elégedetten leül. Emelkedik a villa, de megzavarja egy asztaltárs. „Hé, ember, ő hozta a tortát” – mutat az asztal végén álló fehér lepedőbe burkolódzó csöndes szereplőre. Kínos csend, majd ki-ki megeszi a neki jutott darabot. Isten tányérja üres marad.

Beidek Endre a Sárospataki Gimnázium vallásstanára tartotta az előadást. Ne kívánd! Természetesen a tizedik parancsolatról volt szó. Aggódtam, a vérbeli tanár kikérdezi 8. osztályos tanítványaimat, mivel jeleztem, többen közülük a Refibe jelentkeztek. Fellélegezhetek, egy idősebb ifisünk megelőzve őket hibátlanul elmondta azt.

Már második éve a Tíz Ige tanítását vesszük találkozásainkkor. Szép összefoglalása volt e mostani alkalom. Beidek tanár úr rámutatott, hogy a kívánság korában élünk. Mindent Most Azonnal! Mert megérdemlem! Semmiért valamilyen! Miért lehet a legvacakabb dolgokat is az érzékiség reklámjába csomagolva eladni? Mert elhiszük, hogy

a kívánságunk tárgyának megszerzése, birtoklása megalapozott. Az Ószövetség idején még a feleség is vagyontárgynak számított. Státuszszimbólumok ígérete nyomorítja meg a fiatalok életét, torzítja fejlődésüket. Tanár úr megmutatta a telefonját, egy középiskolás nagy ívben elhajtja az ilyen elavult jószágot, pedig tökéletes, lehet vele telefonálni. Az a csalás a kívánságban, hogy mindig

van jobb, szebb, újabb. Jézusnál mi lehet a fontos? Hogyan lehet kikerülni a kívánság mocsarából?

A csoportos beszélgetésekben korosztályonként lehetett megvitatni a felmerült kérdéseket.

Az ebéd elfogyasztása kiváló alkalom volt a beszélgetésre, tervek készítésére.

Záró áhítatában az imádság nélkülözhetetlenségére mutatott rá Pótor László lelkipásztor. Nehémiás 1,4. Szemléltette is az üzenetet, egy üvegbúra alá égő gyertyát tett, amikor elfogyott az oxigén, kihunytt a fény. Megértettük. Indult ki-ki otthonába. Jó volt együtt lenni. Jó az Úrhoz tartozni.

Tóth Zoltán lelkipásztor, Ricse

Hírmorzsák a Zempléni Egyházmegye Átmeneti Anyaotthonának életéből

A közelmúlt sok áldásos eseménye közül kettőről szeretnék beszámolni:

2009. december 22-én tartottuk az intézményi karácsonyi ünnepségünket, melynek különlegességét az adta, hogy lakók szervezték meg és bonyolították le. Már hónapokkal előtte teljes titoktartás közepette készültek erre az ünnepségre. Akkor délutánon mi, munkatársak voltunk a vendégek abban az intézményben, ahol az év 365 napján dolgozunk. A gyermekek és felnőttek is karácsonyi versekkel, énekekkel készültek, sőt, ötletesen beöltözve betlehemes játékot adtak elő. Az ünnepség végén minden dolgozó megleptek saját készítésű ajándékokkal, továbbá egy közös ajándékot is készített az egyik lakó a többiek nevében az irodába: egy hímezett Házi áldást. Az ünnepség a la-

kók által készített szeretetvendégséggel zárult. Munkatársaink és lakóink nevében elmondhatom, hogy valóban áldott délutánt töltöttünk el együtt.

2010. február 11-én került megrendezésre a farsangi ünnepség. Ezen az alkalmon az intézmény apraja-nagyja, valamint munkatársai együtt „mulattuk” az időt. A gyermekek szebbnél szebb és ötletesebbnél ötletesebb jelmezekbe öltöztek. A jelmezek felvonulása után elkezdődhetett a zenés-táncos mulatság, közben a kis és „nagy” gyermekek örömeire tombolahúzásra került sor, ahol senki sem távozott üres kézzel. Az ünnepség fényét emelte, hogy megkóstolhattuk a lakók által készített ízletes farsangi fánkot. Jó volt ezen a délutánon együtt lenni egy kicsit kötet-

lenebb és felszabadultabb formában, kissé feledve a hétköznapi gondokat.

Ez a két délután – a többi, most nem említett eseménnyel együtt – a közösségépítés áldott alkalma volt.

Elek Gabriella
lelkész-intézményvezető

Hírcsokor a sárospataki gyülekezetből

A megnehezült gazdasági körülmények között sokak sorsa vált kilátástalanná, s ebben a helyzetben számosan fordulnak az egyházi közösség felé segítségkéréssel. A diakóniai szolgálat mint az egyház küldetésének része Sárospatakon is áldozathozatalra buzdítja a gyülekezetet. Az ősszel egy gázrobbanásban megsérült sárospataki ház kármentesítésére szervezett a gyülekezet jótékonyági hangversenyt, melyhez szeretettel csatlakoztak a város énekkarai, zenészei. Egy határon túli család beteg gyermeke számára is gyűjtést rendezett a közösség. A téli időben hat hajléktalan elhelyezésében, ruházattal, étellel megsegítésében vállalt részt az egyházközség, a

Családsegítővel együttműködésben. A nagy havazáskor a sárospataki polgárőrök bejárták a tanyavilágban élő embereket, akik számára élelmiszeradományokat vittek, örömet szerezve nekik az elzártság idején. Lorántffy Zsuzsanna lelki öröksége mai időkben való őrzése pedig abban nyilvánul meg, hogy a fejedelemasszony neve napján nehéz sorsú, de jó tanulmányi előmenetelű diákokat ajándékoz meg, hogy tehetségük kiműveléséhez, hivatásuk megtalálásához érezzék a közösség biztatását.

A Malawiból Sárospatakra érkezett, posztgraduális képzésben részt vevő afrikai lelkészt, Mambót ismerkedésre hívták meg a nőszövetség tagjai, akik nyílt szívvel fogadták beszámolóját az ottani egyházi életéről, meghallgatták énekeit, és számos kérdéssel

vették körül. Megajándékozása mellett ígéretet tettek az asszonytestvérek, hogy imádságukban hordozzák céljai teljesülését.

A sárospataki reformátusok tizenkettő alkalommal is megrendezték jótékonyági báljukat, melynek műsorában közreműködtek az „édenkert” virágokkal beültető Református Általános Iskola tanulói, Mózes égő csipkebokrát jelenítették meg a konfirmandusok, a presbiterek tűzoltóruhába bújva a hit és szeretet lángjai továbbadásában fáradoztak. A gyülekezet vállalkozó szellemű tagjai az énekkarral karöltve megjelenítették A virágok vetélkedése című mesejátékot, melyben szerepet vállalt dr. Hörcsik Richárd polgármester és Aros János alpolgármester is. A nyitótáncban gyülekezetünk ifjai együttműködtek a Reformá-

tus Gimnázium tanulóival, zenei kíséretet a dr. Téglás Zsolt vezette Zsin-dely népzenekar és Fedorcsák Katalin zongoratanárnő biztosított, valamint közreműködtek a sárospataki Hun-cutka bábszínház tagjai és zenészei. A négyszáz fős közönség értékes tár-gyakhoz juthatott a tombolán, mely-nek felajánlását ezúton is köszön-jük az üzleteknek, magánszemélyek-

nek, támogatóknak. Az est bevételével a Lorántffy Zsuzsanna emlékévé rendezvényei számára létesült anya-gi alap, melyet áldott életű fejedelem-asszonyunk örökkévalóságba költözé-se 350. évfordulójának szentelnek az örökségét hordozó sárospatakiak.

Virágh Sándor lelkipásztor
Sárospatak

„Ne feledkezésetek meg vezetőitekről, akik az Isten Igéjét hirdették nektek, figyeljétek életük végére és kövessétek hitüket.”

Ezt az igét veszi alapul az a zempléni megemlé-kezés sorozat, amellyel az egyházmegye lelkipász-torai a lelkészértékezőletek alkalmával felidéznek je-les elődeik (elődeink) alakját. 2009 decemberében Zergi Gáborra emlékeztek Mádón. A helyi lelki-pásztor, Tar László részletes beszámolóját az alka-lomról a www.tirek.hu honlapon találja meg az ér-deklődő Olvasó. Mi az egyik személyes emlékezést, Enghy Sándor írását közöljük.

Reményik Sándor a szivárványról írja Radnaborbereken, 1922 júliusában:

Minden lélekben van egy kis szivárvány,
Kis csapóhíd, amelyet lebocsát,
Hogy egy más lélek átjöhessen rajta, -
Ennek a hídnak hídpillére nincsen,
Ezt a hidacsát csak az Isten tartja.
Az Isten, aki a szívekbe lát.

Ennek az idézetnek több aktualitása van. Az egyik, hogy tisztában vagyok azzal: Isten a szívekbe lát, tehát nem mondhatok akármit.

A másik, hogy Zergi Gábor számomra is-tenbizonyíték abban az értelemben, hogy működik a lebocsátott csapóhíd, melyet Isten tart és azon átjöhet egy más lélek.

Ezt a lélek átjövetelt nevezem most kap-csolatnak.

Ez mutatkozott meg számomra teológus-ként, amikor első prédikációi terjedtek. Úgy, hogy fel kellett figyelni a tekintélyre, amely azt hitelessé tette és a tartalomra. Pedig vol-tak tanáraink, voltak prédikációk. De a Zergi Gábor-féle prédikáció egyszerű, logikus és érthető volt, s üzenetet hordozott.

Leendő apósomként is működött Zergi Gábor lelkében a csapóhíd, melyen köz-lekedni lehetett. Nem kellett nagyon elad-ni magam. Tudtam: van akkora hite, hogy

olyannak fogad el, amilyen vagyok, és ez kapcsolatteremtő erő, mely lehetővé teszi a lélek járását embertől emberig. Ez az ér-zésem akkor sem változott, amikor belőle após, belőlem pedig vő lett egy olyan ös-szefüggésben, melyhez felesége is hozzátar-tozott.

Férjként Zergi Gábor számomra olyan volt hihetetlen alázatával, tárgyilagosságával, melyet csak az Isten által tartott híd tarthat fenn, produkálhat és tehet képessé kapcsola-tra, a lélek átjárására.

Apaként is figyeltem gyermekeivel való kapcsolatát. Sokszor volt az az érzésem, hogy: Na, ilyen apa belőlem nem lesz soha. Már tudom, ez a szülő gyermek kapcsolat is csak a szivárvány által fémjelzett szövetség jegyében létezik.

Lelkipásztorként azt láttam benne, hogy milyen a lelkipásztor és gyülekezet szövetsé-ge. Amelyben van mérce. Még a pincében is. Ebben a szövetségben értéke volt körülöt-te az embernek, a munkának, és áldás volt az Isten által teremtett világ minden darabja, ami arra adatott, hogy azzal éljen az ember és gazdagodjon, ne beszűküljön az élet.

Hihetetlen volt számomra a felsőbbség-hez való viszonya. Ezt a kapcsolatrendsze-rét soha nem az elvtelenség határozta meg. Nem volt kritikátlan, de soha nem csak va-lami ellen emelt szót, hanem valakiért. Le-gyen az a hivatal hordozója, akiről soha nem mondott le, hanem azért harcolt, hogy Isten ügye csorbát ne szenvedjen.

A szivárvány színeit tükröző emlékezésem utolsó színe hadd csillanjon fel közös taní-tói munkánk felidezésében. Úgy álltunk a diákok elé exegézis órákon, hogy ott az Isten országának mikrokozmosza jelent meg. Ezt tükrözte a vizsga pillanata. Mindannyi-an vizsgáztunk, és valamennyien egy Isten

által uralt szférában mozogtunk. Ahol a má-sik nem a számonkérés tárgya, hanem test-vér, akiben az emberre tekintettel kell lenni. Ezért persze felelős is. Csak annyira, amen-nyire tőle elvárható.

Hogy tőlem mi várható el ebben a pilla-natban, az megítélés kérdése. De azt sze-rettem volna, hogy az emlékezés mindan-nyunk lelkében a szivárványra hívja fel a fi-gyelmet, hogy legyenek onnan lenyíló csa-póhidak minden pillanatban, egy más lélek számára, hogy az közlekedhessen, és nyil-vánvalóvá legyen kapcsolatrendszerünkben: Ennek a hídnak hídpillére nincsen. Ezt a hi-dacsát csak az Isten tartja. Az Isten, aki a szívekbe lát.

Ha ebben az emlékezésben a híd erősödik, és a Lélek jár, akkor annak van értelme.

De csak akkor.

Felelősségünk a megújulásban lelkésztovábbképző szakmai nap

Felelősségünk a megújulásban – ezzel a címmel tartották meg a tiszáninneri lelkésztovábbképzés első szakmai napját Miskolcon a kerületi székbázban, február 3-án.

Csomós József püspök köszöntőjében történelminek nevezte ezt a lépést, mely a kerületi Tanulmányi Bizottság és a Sárospataki Teológia közös munkája nyomán indulhatott el ebben az évben. A Lukács 10,21 felolvasása után köszöntőjében azt kívánta a résztvevőknek, hogy az Igében olvasott gyermeki indulattal vegyenek részt a továbbképzésben, amiben a szakmai napok mellett a személyes példaadás is kulcsfontosságú kell hogy legyen.

A szervezők nevében dr. Enghy Sándor köszöntötte a továbbképző napra összegyűlteket, majd Balog Zoltán református lelkész, az országgyűlés emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának elnöke tartotta meg előadását. Az előadó szolgatársként szólt a lelképásztoroknak arról, hogy egyháznak, gyülekezeteknek, gyülekezeti tagoknak és lelkészeknek milyen pótolhatatlan szerepe van a válságban lévő társadalom megújulásában.

Rácsok András

A nap második felében két előadást hallhattunk, melyek a gyakorlati teológia területét, a liturgiát és az egyházzene ügyét érintették. Az előbbi előadója Fekete Csaba volt Debrecenből, utóbbi témában pedig Draskóczy Lászlót

hallgathattuk meg Budapestről. Mindkét előadás érzékeny, napjainkban is rendezetlen problémát, témát vetett fel.

Fekete Csaba rendkívül szerteágazó előadása szembesíteni akart bennünket a liturgia lehetőségeivel és a liturgia nélkülözésének veszélyeivel. Előadásának címe is ennek jegyében fogalmazódott meg: Liturgia vagy liturgiátlanság? Fekete Csaba figyelmünk középpontjába azokat a meghosszabbítható tendenciákat állította, melyek jól láthatók az újonnan születő, a liturgiát levetnivaló, szűkös korlátnak, élettelen formának tekintő közösségek életében. Az istentisztelet fő célkitűzése – a liturgia hiányában – könnyen válhat improvizatív lelkésztovábbképzéssé, a gerjesztett lelki élmé-

nyek színterévé. Számptalan példán keresztül világított rá az előadó a liturgia közösségformáló, emlékeztető, fegyelmező és hitvallásos erejére, melyek meggyőzőek és elgondolkodtatóak voltak. Kérdéseink, féltremléseink, miszerint liturgiánk állja-e a mai kor kihívásait, s emellett tükrözi az istenfélelmet és a méltó hódolat, természetesen joggal merültek fel. Az előadás tanulsága számomra a következőkben ragadható meg: a liturgia olyan lehetőség gyülekezeteink számára, melyben biztonság, lelki módon és tisztán fordulhatunk Istenhez, ahol nincs helye a „valamit valahogyan” gyakorlatnak, ahol kiábrázolódhat a kapcsolatunk, lelki közösségünk az időben előttünk járó elődökkel

Draskóczy László a Dunamelléki Egyházkerületben megjelentetett és megjelenésre váró énekfüzetekről és azok hasznáról számolt be a jelenlevőknek. Az első füzet, mely a Hadd zengjen énekszó címet viseli, 2009 decemberében látott napvilágot. Ezt még két hasonló gyűjtemény követi majd a 2010-es esztendőben. A kérdésre, hogy miért látták szükségesnek egy új énekanyag

és a minket követő generációkkal. Másfelől, az igei szolgálattevők oldaláról nézve: az istentisztelet liturgiájának minden pillanata – különös tekintettel az imádságra és az éneklésre – odaszánt végiggondolást, gondos tervezést és azzal való betöltekezést kíván.

összeállítását, Draskóczy László elmondta, hogy református, fekete énekeskönyvünk, melyet immár 60 éve szeretve használunk, megfáradt, énekei elkoptak. Míg a fiatalok rugalmasabban frissítik repertoárjukat, a „felnőtt” gyülekezetek csak vá-

gyakoznak az új énekek után. Ez a sokféle módon megfogalmazódó igény és Szabó István püspök úr sürgető támogatása készítette szerkesztőmunkára azt a bizottságot, amelyik új, lendületes, már ismert vagy ismeretlen énekekből egy csokorra való „friss” énekkel látta el a gyülekezeteket. Nem lehetett megkerülni a kérdést: hogyan illeszthetők be ezek az énekek az istentiszteleti liturgiába? Draskóczy tanár úr mint a Pasaréti Református Egyházközség kántora, már egy működő gyakorlatról számolhatott be a jelenlevőknek: gyülekezetük nagy haszonnal vette használatba az énekfüzet énekeit az istentiszteleti alkalmakon, természetesen a fekete énekeskönyv énekei mellett. Az előadás legmozgalmasabb és záró pillanatai akkor következtek, amikor tanár úr a zongora mellől énekelte meg a lelkésztovábbképzés résztvevőit.

Beidek Adrienn

Lelkésztovábbképző Tanulmányi Nap

Téma: Fegyelmezés

Előadók:

10:00 – Makkai Sándor pedagógiai szemlélete - Dr. Fekete Károly tanszékvezető docens

11:00 - Fegyelmezés - Molnár Marianna pszichológus

Ebéd után csoportos műhelymunkák a fegyelmezés témakörében (bibliai alapvetés, etikai megközelítés, gyakorlati kérdések)

Időpont: április 15.

Helyszín: Mályi, Mécses Központ

Jelentkezési határidő: 2010. április 10.

Jelentkezés e-mailen: fustis@t-online.hu

Lévay – Református oktatás 450 éve Miskolc város szívében

Ebben a tanévben már 450 éve folyik a nevelés és a tanítás a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthonban. A következő tanév lesz az ünnepség éve, de már idén is vannak olyan rendezvények és események, amelyek a jeles évfordulóhoz köthetők. Ennek kapcsán készítettünk interjút Ábrám Tibor igazgató úrral, és arról kérdeztük, milyen rendezvénysorozattal készül az iskola a jeles évforduló megünneplésére.

- Milyen programokra lehet számítani?

- Először is szeretnénk minél szélesebb körben bevonni a diákokat illetve a pedagógusokat, hogy mi az, amit jónak látnak, mi az, amit szeretnének. Lesznek olyan sportrendezvények, amelyekkel erre a 450 éves évfordulóra emlékezünk. Ilyen lesz például egy olyan 450 diák részvételével való miskolci futógála, amelynek célja felkeresni minden általános iskolát, hogy felhívjuk a figyelmet az intézményünkre. Lesznek kulturális és tudományos rendezvények is, például a Herman Ottó Múzeummal illetve a Miskolci Egyetemmel közös szervezésben tartandó tudományos konferencia. Egy másik konferencia is megrendezésre kerül, amely a református nevelés ügyével foglalkozik majd a felső-magyarországi régióban.

- Milyen érzés igazgató úr számára hogy az iskola 450. tanévben Ön lehet az igazgató?

- Igazán megtisztelő.

- Kik lesznek a meghívott vendégek?

- A tudományos alkalmakra olyan vendégeket hívunk, akik széles körben ismertek, és a szakmában elismerik őket. Azokra a rendezvényekre, ahol gálaszerepben mutatjuk meg a Lévayt, meghívjuk a testvérintézmények képviselőit.

Visszafogott vagy inkább nagy nyilvánosságot kapó ünnepség lesz-e? Ha utóbbi, azzal mi lesz a cél?

- Egy ilyen rendezvénysorozatnak több célja is van. Az egyik a hálaadás, másrészt a megbecsülésnek és a tisztelet kifejezésének az alkalma. A harmadik pedig a nagy nyilvánosság felé fordulva ismertebbé tenni a Lévayt.

- Hogyan tekint az elődeire?

- Olyan igazgató elődöm van, aki kiemelkedő módon példakép: Csorba György, akivel egy kicsit rokonlelkek is vagyunk.

- Mit üzen a 450 éves gimnázium a mai fiataloknak?

- A mai diákjainknak a 450 év öröksége azt üzeni, hogy vannak maradandó értékek, és nekünk az érték- és erkölcs alapú társadalmat kell felépítenünk, szemben azzal, amit most hangoztatnak széles körben. Nekünk, a 21. század magyar reformátusainak kiemelkedő tisztségünk és lehetőségünk az, hogy tovább vigyük ezt a hagyományt.

Nagy Zsófia és Nagy Eszter 9. c osztályos média tagozatos diákok interjúja

Hivatalosan a következő tanévben ünnepli intézményünk a 450 éves fennállását, de már ebben a tanévben is több rendezvény és esemény köthetik a jeles évfordulóhoz. Ilyen volt az iskolánk egykori tanárára, Csorba Zoltánra való emlékezés is.

105 éve született gimnáziumunk neves tanára, dr. Csorba Zoltán. Az évforduló emlékünnepségre 2010. január 15-én délután került sor a Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon dísztermében a 9. D osztály szervezésében.

Csorba Zoltán 1905. január 16-án született, Miskolcon. A nehéz időkben édesapja megtett mindent tehetséges fia taníttatásáért.

Csorba Zoltán először diák, majd később tanár volt a Református Főgimnáziumban, a mai Lévay elődjében. Gimnáziumi diákként és egyetemi hallgatóként egyaránt kitűnt kiemelkedő eredményeivel, később meghatározó tanáregyenysége lett volt iskolájának.

Az emlékünnepség Ábrám Tibor igazgató úr megnyitóbeszédével kezdődött, melyet a „Rejts most el” című ének követett. Ezt gitáron kísérték Hege Anna, Békési Richárd és Rakaczki Dániel 9. D osztályos tanulók. Ezután következett Ferenczi Fruzsina és Székely Krisztina szavalata, majd dr. Kováts Dániel irodalomtörténész tartott beszédet Csorba Zoltán életéről, munkásságáról.

Őt követte dr. Kabdebó Lóránt irodalomtörténész, aki volt tanítványként mesélt Csorba Zoltán tanár úrról. Hozzá hasonlóan Papp László és Béky Károly mint egykori tanítványok emlékeztek vissza a tanár úrra.

A Lévay József Református Gimnázium a legkiválóbb tanáregyenységei között tartja számon őt, ezért az iskola folyosóján emléktáblát helyeztek el tiszteletére, melyet az ünnepség végén megkoszorúztak, valamint megnyitották az életéről és munkásságáról szóló kiállítást is. Az esemény szeretetvendégséggel zárult a 9. D osztály tantermében.

Subert Viktor 9.c osztályos média tagozatos diák tudósítása

Víz hete a Lévayban

Iskolánk tavaly benyújtott és meg is nyert egy pályázatot, amelynek célja, hogy kompetencia alapú oktatás valósuljon meg. Ennek keretén belül rendeztük meg a témahetet, amely egy adott téma – jelen esetben a VÍZ – sokoldalú, az egész iskolát, diákokat és tanárokat egyaránt megmozgató feldolgozását tűzte ki célul. A leginkább a 7. évfolyamot érintette a témahét, de minden osztály bekapcsolódott a programokba, a tanítási órák témája is minden tantárgyból a VÍZ volt.

Iskolánk 2010 januárjának utolsó napjaiban témahetet tartott. Az alkalomra már korábban meghirdették a diákoknak, hogy minden tantárgyból lehet készíteni projekt munkát, aminek a vízről kellett szólnia. Sok vállalkozó kedvű diák akadt, akik nagyon igényes és érdekes munkákat adtak be.

Hétfőn kora délután, akinek volt kedve, elmehetett korcsolyázni. Ez a program nagyon nagy sikert aratott a diákok körében, hiszen több mint 150 tanuló látogatott el a miskolci korcsolyapályára. Kellemesen és jó hangulatban telt el ez a délután, mindenki nagyon sokat mulatott.

A vízről szóló versek szavalóversenyét kedden tartották. A tanárok örömeire nagyon sokan indultak a megmérettetésen, őrizve a szavalás régi, szép hagyományát. Ettől a naptól kezdve a szünetekben különböző tantárgyakból totókat lehetett kitölteni, amelyek szintén lételemünkről, a vízről szóltak.

A legjobb projekt munkák megtekintése és értékelése csütörtökön zajlott a díszteremben. Itt mindenki megnézhetette diák-

társai remek munkáit, amelyekből nagyon sokat lehetett tanulni.

A legnagyobb sikert a pénteken tartott egészségnap aratta. Minden órában egy-egy osztály különféle, finom falatokat kóstolhatott meg: biozöldegekből és gyümölcsökből készült italokat és szendvicsek krémeket. A tanítás befejeztével igazgató úr köszöntő beszéde után a tornateremben megtekinthettük a 7. osztályosok által készített, vízről szóló előadásokat, filmeket. Felsorolták a projekt munkákat készítő diákok nevét, és a plakátverseny győzteseinek kihirdetésével zárult a hét.

Nagyon jó hangulatban telt el ez a hét, hisz sok érdekességet, információt tudhattunk meg a vízről, életünk lételeméről. Felhívták a figyelmünket arra, hogy vigyázzunk és óvjuk a víz tisztaságát.

Juhász Evelin 9.c osztályos média tagozatos diák tudósítása

A víz

„Se ízed nincs, se színed, se zamatod, nem lehet meghatározni téged, megízlelnék, anélkül hogy megismernének. Nem szükséges vagy az életben: maga az ÉLET vagy!”
(Saint Exupéry)

Mikor ezt a szót halom, hogy víz, nekem mindig valami tiszta, kellemesen hűs, szomjat oltó dolog jut az eszembe. Sajnos manapság ez nem mindenhol van így. Világszerte vannak országok, ahol csak szennyezett vizet tudnak inni az emberek, és egy üveg tiszta vízért ölni lennének képesek. Itt Európában pedig, vagy a világ bármely olyan pontján, ahol a tiszta víz elérhető, pazaroljuk, és nem becsüljük meg az értékét. Nyitva hagyjuk a csapot, hogy csöpögjön, vagy a felpeshedt ásványvizet, amit nem volt időnk meginni, kidobjuk, vagy nagyobb szórakozóhelyeken, bevásárló központokban látványelemként is használjuk.

„Sajnos, ha a világ nem kezd el foglalkozni a víz ügyével, 30-50 év múlva többet fog érni 1 karton ásványvíz, mint 10 kg tiszta arany” – olvastam egy internetes portálon. Vajon tudunk-e tenni valamit? Vagy talán mindenki vegyen naponta 2 liter palackozott vizet, és az egyiket tegye félre, hogy 40 év múlva is legyen? NEM! Csupán arról lenne szó, hogy egy kis odafigyeléssel megtakaríthatunk sok-sok liternyi vizet. Elzárjuk a csapot, nem fürdünk 30 percig, csak negyed óráig, vagy

nem használunk olyan nagymértékben tisztító és vegyszereket, hiszen ezek a vegyi anyagok a folyókba kerülnek, és ezáltal is magunkat mérgezzük. Adjunk tehát hálát azért, hogy van tiszta vizünk, amivel főzhetünk, nem koszos folyókban kell fürdenünk, és

hogy palackozott ásványvizet ihatunk. Ez a néhány fent említett példa csak arra próbál rámutatni, hogy a víz létezését a mai ember természetesen veszi, holott nem az. Becsüljük és védjük meg, hiszen Istentől kaptuk, és az ember feladata az lenne azokkal a dolgokkal szemben, amit az Úr ad neki, hogy vigyázzon rá és tisztelje azt, amit kapott. Tulajdonképpen mi is a víz? Szintelen, szagtalan, folyékony halmazállapotú anyag? Vagy talán lételem az életünkben? Van ér, csermely, patak, folyó, tó, tenger, óceán. Sokféle meghatáro-

zás, sokféle életet adó otthon a víz, melybe halak, vízi élőlények születnek, melyen vízi madarak költenek, amit a természet önzetlenül ad, azt az ember önző módon elveszi és kisajátítja, nem gondolva a miniket körülvevő számtalan élőlényre, amelyek közül sok a víz hiánya vagy az em-

ber önző vágyai miatt a kihálás szélén áll. Mentsük azt, ami még menthető, és térjünk végre észhez!

Kalla Lilla 9.c osztályos média tagozatos diák írása

„Zengedeztetek az Úrnak, ti híveim!

Dicsőítsétek szent emlékezetét...

...el ne hallgasson felőled a dicséret:

Uram, én Istenem, örökké dicsőítlek Téged.”

Zsoltár 30:5,13.

Az Egyházkerület Cantus Firmus Énekkara idén ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Október 30-án ünnepi hangversenyt tartanak az Avasi templomban Alföldy-Boruss Csilla orgonaművész közreműködésével.

Várják a régi kórustagok jelentkezését a 20-886-0188; vagy a 30-504-2952 telefonszámokon.

Megköszönjük, ha 1%-os felajánlásaikkal a Cantus Firmus Református Egyházzenei Alapítványt támogatják! Adószámunk: 18430378-1-05

az Alapítvány Kuratóriuma

Felvételi

Intézményünk 2010. január 23-án tartotta a központi írásbeli vizsgákat a továbbtanulni vágyó nyolcadik osztályos tanulók számára, míg a felvételi eljárás részét képező szóbeli elbeszélgetésekre a 9. évfolyamra jelentkező tanulók esetében

2009. február 22-én, a hat évfolyamos gimnáziumi képzésre jelentkezők számára 2010. február 23-án került sor.

Református gimnáziumunk igyekszik megfelelni a 21. század kihívásainak, oktató-nevelő munkánk a keresztyén értékrenden alapul. Képzési rendszerünkben az angol és német nyelv emelt szintű oktatása kiemelt helyet kap. Húsz éve magyar-angol két tanítási nyelvű képzés is folyik iskolánkban. Az itt tanulóknak ez a képzési forma lehetőséget biztosít arra, hogy az érettségi vizsgával egyidejűleg – az előírt feltételek teljesítésével – megszerezzék angol nyelvből a felsőfokú nyelvvizsgát. A reáltárgyak iránt érdeklődők az emelt szintű biológia-kémia és matematika-informatika osztályainkban tanulhatnak. Minden diáknak lehetősége van választani abból a hetente mintegy száz órában folyó délutáni tehetséggondozó, felzárkóztató vagy egyéb foglalkozások közül, amelyek elősegítik tanulóink harmonikus testi-lelki fejlődését, hitbeli erősödésüket, érzésviláguk gazdagodását. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, van okunk a reményre, hiszen tanulóink évről évre szebb és szebb eredményeket érnek el. Öröm számunkra az egyetemeken és főiskolákon továbbtanuló diákjaink helyt-

állása is. Gimnáziumunk már három magyarországi egyetemmel kötött együttműködési szerződést, alakított ki partneri kapcsolatot, így is segítve a végzős diákok pályaválasztását. Iskolánk várja mindazok jelentkezését, akik nem csupán egyetemre, főiskolára akarnak bejutni, hanem az is fontos számukra, hogy keresztyén-nemzeti elkötelezettségű, az emberi értékekre komolyan figyelő közösségekben töltsék el életük legfogékonyabb, legmeghatározóbb éveit.

Gimnáziumunk életét figyelemmel kísérhetik intézményünk honlapján, a www.reformatus-sp.sulinet.hu oldalon, ahol a legfrissebb hírekkel, tájékoztatókkal és eseménynaplótárral is találkozhatnak.

Versenyeredmények

Idegen nyelvi szépírási verseny Egerben

2010. január 29-én Egerben az Eszterházy Károly Főiskolán rendezték meg a regionális idegen nyelvi szépírási versenyt. A cél az volt, hogy még népszerűbbé tegyék a középiskolás diákok körében az idegen nyelvek tanulását. A versenyzőknek egy több versszakos verset kellett megtanulniuk és helyes írással előadni a zsűri előtt. Ezt követően egy ismert prózai szöveg felolvasása volt a feladat, majd a döntőben már egy ismeretlen szöveget kellett felolvasni. Iskolánk diákjai a következő eredményeket érték el: angol nyelvből kilencedik

helyezést ért el Szabó Márk 12. E osztályos tanuló, francia nyelvből a döntőben kilencedik lett Sinkó Borbála, tizedik lett Czabányi Enikő. Bár a döntőbe nem jutottak be, de jól teljesítettek még Balla Gábor, Barati Dalma, Palencsár Ákos, francia nyelvből Fedor Marianna, Józsa Judit, Maklár Hanna és német nyelvből Fekete Anna. Felkészítő tanáraik: Kiss Norbert, Tóthné Jenei Gabriella, Kálmán Zsuzsanna, Szabóné Hornyák Krisztina, Soltészné Kajati Anita.

Német szépírási verseny

2010. február 6-án került megrendezésre a „Magyar diákok német hanggal” című német szépírási verseny a Debreceni Egyetem Germanisztikai Intézetének szervezésében. A résztvevők kerekasztal-beszélgetéseket folytattak Humboldt-ösztöndíjas professzorokkal, előadásokat hallgathattak meg a németországi tudományos kapcsolatokról és lehetőségekről. A szépírási versenyen középiskolás 9-12. osztályos tanulók vehettek részt, akiknek egy szabadon választott német irodalmi Nobel-díjas tollából származó szöveget kellett felolvasniuk, valamint egy ismeretlen szövegrészletet Herta Müller egyik regényéből, aki idén kapott Nobel-díjat munkásságáért. Iskolánkat Balogh Marietta Dóra (felkészítő tanára: Szabó Klára), illetve Enghy Sárton (felkészítő tanára: Soltészné Kajati Anita) képviselték a rangos megmérettetésen.

XIII. Országos Diákvegyész Napok

– *Kiemelt rendezvény helyszíne lesz áprilisban a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma Általános Iskolája és Diákotthona*

A Magyar Kémikusok Egyesülete, a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Bizottsága és intézményünk országos diákvegyész napokat rendez Sárospatakon 2010. április 16-17-én. A versenyzők valamely saját megfigyelésen vagy kísérleti munkán alapuló 10 perces előadással jelentkezhetnek, a kémia bármely területéről és

határterületeiről választott témából készült beszámolót tarthatnak, demonstrációs és kísérleti eszközöket használhatnak. Az előadásokat megbeszélések követik. A jelentkezőket egyetemi oktatókból és vegyészmérnökökből álló zsűri hallgatja meg, majd a legjobb előadásokat tartó diákokat jutalomban részesíti, de abszolút sorrendet nem állapít meg. Az értékelés szempontjai: szakmailag hibátlan legyen az előadás, a tanulók ismerjék a vizsgálatuk tárgyának elméleti alapjait, ismerjék meg és használják fel az oda vonatkozó szakirodalmat. A zsűri értékeli a témaválasztást, az előadásmódot, az egyéni munkát és a rendelkezésre álló időkeret betartását. A legjobb pályamunkákat

kiadványokban és szakmai folyóiratokban is szeretnénk megjelentetni. További információ kérhető a verseny szervezőjétől, Halász Lászlótól az alábbi címen: leslie@reformatus-sp.sulinet.hu.

Református Kollégiumok Kulturális Találkozója

2010. április 22. és 25. között kerül megrendezésre a Református Kollégiumok Kulturális Találkozója. A találkozó házigazdája, szervezője és lebonyolítója a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának és a helyi református egyházközségnek a közreműködésével a Művelődés Háza és Könyvtára lesz. A hagyományos művészeti ágak (színjátszás, kó-

rus, szólóénekek, zene, tánc, képzőművészet) mellett várjuk azon fiatalok részvételét is a találkozón, akik a méltatlanul elfeledett retorika gazdag eszköztárával képesek népszerűsíteni, mások számára is vonzóvá tenni a nagy múltú, a magyar művelődéstörténetben jelentős szerepet játszó református kollégiumokat. Várjuk továbbá azokat a diákokat is, akik a modern kor nyújtotta lehetőségek felhasználásával – vizuális eszköztár (arculattervezés, logókészítés, prezentáció) – képesek bemutatni iskolájukat. A rendezvény illeszkedni kíván a Kálvin-émlékév szellemiségéhez.

Csikó Szilvia nevelőtanár

Afrikai vendéghallgató a teológián

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia mindig szívesen lát vendégül cserediákokat, vendéghallgatókat. Ebben a tanévben Clapperton Clement Mambo presbiteriánus lelkipásztor érkezett közeink a távoli Afrikából, hogy elmélyítse tudását a bibliai nyelvekben.

- Honnan érkezett hozzánk Mambo lelkipásztor úr?

- Malawiból érkezetem, Közép-Afrika északi részéről. Az országom négy ország között fekszik: Tanzánia, Mozambik, Zambia és a Dél-Afrikai Köztársaság öleli közre.

- Milyen volt az útja Magyarországra?

- Két napot vett igénybe. Repülővel utaztam Lilongwe-ből (Malawi) Nairobi-ba (Kenya). Innen repültem Párizsba és utána Budapestre. Összesen 9000 km-t utaztam, ami nagyon fárasztó volt.

- Milyen nyelven beszélnek Malawiban? Tudjuk, hogy a lelkipásztor úr angolul kiválóan beszél, de van más nyelv is Malawiban?

- A hivatali ügyintézkedésekben az angol a nemzeti nyelv, és az ún. chichewa (siseva) nyelv, amely a nép nyelve Malawiban. Azon kívül ezt a nyelvet használjuk az egyházban is: ezen a nyelven szól az igehirdetés és a liturgia.

- Kérem, beszéljen egy kicsit magáról és a családjáról.

- Hívő keresztyén vagyok, és három éve vagyok lelkipásztor a Presbiteriánus Egyházban. Házaspár vagyok, és van két gyermekünk: Rachel és Nehemiás. Nálunk egyfeleségűek az emberek, és az egyházban az a hagyomány, hogy mindenkinek meg kell nősiülnie, különben nem lehet vezetőségi tag, nem lehet presbiter és

nem lehet lelkipásztor sem. Édesanyám és édesapám otthon van a feleségemmel és a gyermekeimmel. Édesapámat Limitednek, édesanyámat Veritasnak (Igazság) hívják. Édesapám földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozik, sok állata van.

- Az imént említette, hogy a Presbiteriánus Egyház lelkipásztor. Hol tanult teológiát?

- Malawiban a Zomba Theological College-ban tanultam teológiát, és itt kaptam lelkészi oklevelet. A Malawi Egyetemhez tartozik a teológiai kar is, de lehet itt sok minden mást is tanulni.

- Hány évig tart a teológiai oktatás a Zomba Theological College-ban?

- Négy teljes évet tanulunk itt, közvetlenül ezután gyülekezetbe kerülünk, három év lelkipásztori szolgálat után pedig, aki kap támogatást, az elmehet külföldre tanulni, például Németországba vagy most már Magyarországra is. De nem mindenkinek adatik meg az az lehetőség, hogy más országban tanuljon, csak nagyon keveseknek.

- Ha jól tudom, nagy gyülekezete van.

- Igen, körülbelül 1150 ember jár a gyülekezetünkbe. Növekvő egyház vagyunk. Évente háromszor keresztelünk: decemberben, áprilisban és augusztusban, mintegy 140 embert.

- Milyen maga a gyülekezet?

- A Presbiteriánus Egyház gyülekezetében nálunk mindenhol vannak az „imádkozók”, akik olyan lelki ajándékokkal vannak megáldva, mint például a gyógyítás kegyelmi ajándéka, prófétálás, ördögök kiűzése és a nyelvek ajándékai. Ők imádkoznak az egyházért. Az egész egyházban megjelenik a Szentlélek ajándéka, mint ahogy az apostolok korában is.

- Vannak különleges alkalmak a gyülekezetben?

Hetente egyszer van a „Csodák napja”. Ez csütörtökönként szokott lenni, és akkor hangzanak el a próféciák, Pál apostol megadott rendje szerint. Szép és illő rendben. Ilyenkor sokan meggyógyulnak súlyos betegségekből, halálos betegségekből is. És hetente egyszer az „imádkozók” kiválasztanak egy-egy házat falunként, oda betérnek és imádkoznak egész éjszaka az egyházért, Malawiért és Krisztus népéért. Szombaton és vasárnap vannak gyülekezeti alkalmaink, és minden pénteken bibliaóra.

- *Milyen csoportokban folynak a bibliaórák?*
- A 35 év feletti férfiaknak csütörtökön van bibliaóra, a 35 feletti nőknek pénteken, 8 és 35 év közöttieknek szombaton van a bibliaóra.

- *Karácsony ünnepét is nálunk töltötte. Kérem, mondja el, hogy milyen volt számára az ünnep nálunk?*

- Nagyon jól éreztem magam, persze a családom nagyon hiányzott. Karácsony szentestét Győri István professzor úrnál és családjánál töltöttem. Nagyon boldog

- *Sok szolgálata is volt már nálunk. Kérem, mondja el, hogy merre járt és milyen szolgálatait voltak.*

- Miskolcon több gyülekezetben is szolgáltam. Prédikáltam Szerencsen is, Börzsönyi József esperes úrnál. Voltam Sárospatakon a cigány gyülekezetben. Nagyon boldogok voltak, amikor meglátták, hogy a „fekete ember” eljött hozzájuk. Tanítottam nekik egy afrikai éneket, ami arról szól, hogy ha elfogadják Jézust, akkor nagyon boldogok lesznek, és övék az

kabátot és meleg ruhákat, amiért nagyon hálás vagyok. A mai napig úgy ülök be a tanórákra, hogy nagykabátot veszek fel, és csak nézem, hogy a körülöttem lévők kevés ruhában is jól érzik magukat.

A magyar emberek nagyon kedvesek. Mindenki megnéz ugyan, hogy afrikai vagyok, de én mindenkinek köszönök, és csak boldog vagyok, hogy itt lehetek Sárospatakon.

- *Mi is nagyon örülünk, hogy Mambo lelkipásztor úr itt van velünk, és hogy nem csak itt tanul közöttünk, hanem mi is tanulhatunk tőle. Az Úr áldása kísérelje ittléte alatt és a családját is odahaza. Köszönöm, hogy beszélgethettünk.*

- Köszönöm, barátom. Nagyon sokat köszönök a magyar embereknek. Köszönet azért a hatalmas szeretetért, amivel körülvesznek. Köszönök mindent az itteni teológus hallgatóknak, köszönök mindent a tanárainknak. Köszönöm a Magyarországi Református Egyháznak a meleg ruhákat és a sok-sok gondolkodást. Soha nem fogom elfelejteni Magyarországot és a magyar embereket. Köszönök mindent Magyarország, köszönöm neked Uram! Az Úr legyen mindannyiunkkal!

Pál László teológus hallgató

voltam, mert életemben először láttam karácsonyfát. A másik, aminek nagyon örültem, az a hó volt. Meg is tanultam, hogyan kell hóembert építeni. Karácsony első napján Balajthy József nagytiszteletű úrénál voltam Miskolcon. Itt prédikáltam is a gyülekezetében.

- *Az első vizsgaidőszakodon is túl van. Milyen tárgyakból vizsgázt, és milyen érzések maradtak meg a vizsgaidőszakkal kapcsolatban?*

- Három vizsgám volt: héber, görög és latin. Ha azt mondanám, hogy a vizsgák olyan könnyűek voltak, mintha meginnék egy pohár vizet, akkor hazudnék. Azt kell mondanom, a vizsgák erősen gondolkodásra készítettek. Meglett az eredménye, minden vizsgám jelesre sikerült. Héberből egy órán keresztül szóban vizsgáztam, ami nem könnyű egy ilyen lusta diáknak.

örök élet. Amikor erre az énekre elkezdtem táncolni, velem táncolt kicsi és nagy egyaránt.

Nagyon jól éreztem magam, amikor Farkas Edina tanárnővel egy általános iskolába látogattunk el. A gyerekek nagy mosollyal üdvözöltek, én pedig elénekeltem nekik egy éneket. Ebben az iskolában a gyerekek nagyon okos dolgokat kérdeztek tőlem az országgal kapcsolatban. Nagyon okosak voltak. Én soha nem fogok lenézni egyetlen gyermeket sem, azért mert ő még kicsi. Sokszor okosabban, mint némely felnőtt.

- *Végezetül azt szeretném megkérdezni lelkipásztor úrtól, hogyan érzi itt magát nálunk Magyar földön?*

- Nagyon szép és jó ország. Sok itt az étel, és nagyon finomak. A kedvenceim közé tartozik a szőlő és az alma. Viszont nagyon hideg van. Sokan hoztak nekem

Wass Albert: Látható az Isten

Fűben, virágban, dalban, fában,
születésben és elmúlásban,
mosolyban, könnyben, porban,
kincsben, ahol sötét van,
ahol fény ég,
nincs oly magasság,
nincs oly mélység,
amiben benne nincsen.
Arasznyi életünk alatt
nincs egy csalóka pillanat,
mikor ne lenne látható az Isten.

De jaj annak, ki meglátásra vak,
s szeme elé a fény korlátja nőtt.
Az csak olyankor látja őt,
mikor leszállni fél az álom:

Ítéletes, Zivataros,
villám-világos éjszakákon.

„Esélyt adunk” Tanoda program Vilmányban

Vilmányi programsorozatunk egy újabb lépcsőhöz érkezett: eddig is tanítottuk, neveltük, fejlesztettük a ránk bízott gyermekeket és fiatalokat, most azonban egy támogatott rendszerben, bővített szolgáltatásokkal tehetjük ezt. Február 16-án aláírtuk az „Esélyt adunk” Tanoda támogatásáról szóló szerződést.

A TÁMOP.3.3.5 keretében „Esélyt adunk - iskolán kívüli oktató és fejlesztő programok működtetése a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Vilmány településen” címen fut két éven át az elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását, integrációját, sikereiből iskolai tanulmányait, és munkaerő-piaci helyzetének javítását szolgáló munkánk.

A Tanoda a Református Közösségi Házban van, mely évek óta sokaknak olyan hely, ahova érdemes be nézni, bejönni, foglalkozásra jönni, lenni, időt tölteni, gondot-örömet idehozni. Házunkban 35 gyermek oktatását, fejlesztését, segítségét vállaltuk, de nyitottak vagyunk azok felé a gyermekek felé is, akikkel nincs ugyan szerződésünk, de tanulni, fejlődni vágnak. Aki haladni szeretne, annak helye van nálunk.

Munkatársaink között többféle szakember van, mert sokféle a hátrány, a fejleszteni való, a probléma, vagy épp a kibontásra váró tehetség. Állandó munkatársainkon kívül remek önkéntesek is segítik munkánkat – a fizikai munkától az adminisztráción át az oktatásig. Egyre többen ismerik fel ugyanis a tanulás jövőbe ve-

zető fontosságát, és saját társadalmi, vagy keresztyén felelősségüket, lehetőségüket.

Házunk minden hétköznap déltől nyitva áll a tanulni vágyók előtt. Heti két alkalommal tartunk csoportos foglalkozásokat (2-4 csoport); hetenként három napon pedig sok kis csoportban, vagy egyénileg segítve tanulhatnak, fejlődhetnek a gyermekek. Külön találkozási lehetőséget biztosítunk a középiskolásoknak, és vasárnap is nyitva vagyunk – természetesen isten-

tiszteletet tartunk. Ezzel együtt bárkit szívesen látunk vallásra, felekezetre való tekintet nélkül.

Foglalkozásaink célkitűzései összetettek. A legegyszerűbb a másnap lecke elkészítése, vagy egy közelgő dolgozatra való készülés. Ez azonban csak kis része munkánknak. Ettől fontosabbnak tartjuk a tanulásához kapcsolódó készségek és képességek fejlesztését, a tanultak alkalmazását, a használható tudást. Ehhez például nagyszerű számítógépes programokat alkotott programunk egy munkatársa. A tanuláson kívül próbálunk közösen tájékozódni a minket körülvevő világban, megtalálni a kapcsolódások megfelelő formáit. Múltat vizsgálunk, jelent értelmezünk, és jövőt próbálunk közösen tervezni. Ennek része a tanulás, továbbtanulás szándékának erősítése, a lehetőségek közös megismerése, választások elősegítése. Fontos, hogy mindeközben megismerjük önmagunkat, egymást, képesek legyünk csoportként, csapatként gondolkodni, együttműködni, egymást segítve haladni előre.

A program életéről, sikereiről és nehézségeiről igyekszünk naprakész tájékoztatást adni. Ennek egyik formája, hogy nem csak a www.cm.tirek.hu lapon jelennek meg híreink, hanem bővebb formában a Tanoda számára létrehozott aloldalon is: www.tanoda.tirek.hu. Ez utóbbi még feltöltés alatt áll, de reményesség szerint hamarosan már érdemes lesz látogatni.

Menet közben farsangoltunk is a magunk módján Vilmányban és Abaújszántón is. Csoportokban érkeztek a gyerekek, fiatalok. Álarcot készítettünk, nagyon sok tréfás-mókás feladatot oldottunk meg, közben pedig lassan megtelt a ház. Készültek papír-ruhák, festett arcok, és rengeteg fánk...

Még egy fontos dolog, amiről gyakran megfeledkezünk. Csendes munka folyik több helyen. Kis támogatással, mint például Tarcalban Kovács Attila lelkipásztor vezetésével és Szikszai Szabolcs segédlelkész részvételével. Ugyanígy tisztelet illeti mindazokat, akik „jelzés nélkül” végzik kitartóan „hétköznapi” munkájukat.

Barnóczki Anita

Felelősségünk, lehetőségeink a megújulásban

Közel vagyunk az országgyűlési választásokhoz. Sok feszültség, izgalom, indulat, igyekezet, és még ki tudja, mi minden kötődik ehhez. Csodavárás is sokakban: most majd igazán jó lesz. Érdemes azonban – egyházunk életét tekintve – inkább saját felelősségünket és lehetőségeinket megvizsgálnunk. Felelősségünket és lehetőségeinket a megújulásban, amelyre szükségünk van. Hogy mégse csúszunk bele a választási lendületbe, most kizárólag lelkipásztorokat kérdeztünk a témáról.

Igen, valóban csodavárók vagyunk – még társadalmi kérdésekben is. De hát mi mást tehetnének azok a honfitársaink, akiknek szinte elhordozhatatlanul nehezzé vált az életük? Akik munkanélküliekké lettek, elvesztették otthonukat, nem tudják megvenni a napi „betevőt”, akik már idősök, és fogalmuk sincs, hogy milyen bizonytalanságok várnak még rájuk. A csodavárással önmagában nincs semmi baj, hiszen aki csodára vár, annak talán még van valamilyen jövőbe vetett hite. Az utóbbi idő-

ben ugyanis éppen ez tört össze olyan látványosan.

Inkább azt kellene most gyorsan megtanulnunk, hogy hogyan legyünk csodavárók. Ha elhisszük, hogy az életet segítő csodák mögött Isten elhátározó és cselekvő hatalma áll, akkor arra is érdemes gondolnunk, hogy a csodák befektetést kívánnak. A gyermeke gyógyulásának csodáját váró asszonynak útra kellett kelnie, nem mondhatott le a reménységről, nem fordulhatott vissza, bátran meg kellett szólítani Jézust, gyermekéért még vitakoznia is kellett, vagyis minden erejével küzdenie kellett; majd haza kellett mennie, hogy meggyőződjön a csoda megtörténtéről (Mt 15,21-28). Ezeket a csodaváró befektetéseket kell most nagyon átgondolnunk.

A pénzhez nem értek, nem nagyon értem, amikor közgazdászok ugyanazon számok alapján képesek pozitív vagy negatív mérleget vonni. Azt viszont tudom, hogy melyiküknek higgyek. Annak hiszek, aki meggyőzött a hitelességéről, aki

nem hazudik, aki a köz szolgálatából csak becsületesen gazdagszik, aki tiszteli e haza polgárait, aki hisz a családok és a gyermekek jövőjében, aki őszinte felelősséggel védi az idősek és betegek méltóságát. A gazdaság és pénz válsága mindenképpen felerősítette a morál válságát is. A legtöbb tennivalót – egyházi vonatkozásban mindenképpen – ezen a téren látom.

A válságból mint krízisből mindig legalább kétféle kiút létezik: az egyikben a nem megfelelő „válságkezelő program” miatt látszatzmegoldások születnek, s a mélyben csak tovább halmozódik a válság. A másik út nem könnyebb, talán még nehezebb is, mert olyan erőket kell mozgósítania, amelyek éppen válságban vannak. Bátornak kell lenni, hogy látható legyen a valós helyzet; bizakodónak kell lenni, hogy a nehézségeket le lehet győzni; meg kell tanulni egymásra számítani, bízni azokban, akik ismerik a megoldásokat, és akik hiteles ágensek. Vagyis régi értékeket kellene újra felfedezni és

megerősíteni. Ez az út járható, s ha rá lépünk, a válságból sokkal érettebben és több méltósággal kerülhetünk ki.

A következő nemzedékre szívesebben hagynék egy olyan közösséget, amelyik épp a válság idején tudta megmutatni küzdőképességét, szolidaritását, az élet erőibe vetett hitét, mint ennek az ellenkezőjét. Húsvét ünnepe, Krisztus feltámasztásának győzelme az élet győzelmét hirdeti. Biztat mindannyiunkat, hogy ne sajnáljuk emberi befektetéseinket Isten csodáinak megvalósulásáért.

Bodó Sára
(Fotó: Barcza János)

Akutyám harcolt a minap valamelyik utcában, mert kiszökött és ahogy lenni szokott: akadt egy verekedő társa. Húscsapatok lógtak ki belőle, amikor hazajött. Hívtam a szomszédot, hogy gyógyítsuk meg. Azt hittem, itt a vég. De kiderült: kutya baja. Mert hát a kutyának hét élete van – mondta. Én aggódtam, a szomszéd meg tudta, hogy van megújulás egy ilyen állapotú kutya életében. És ő tényleg talpra állt.

Levontam a tanulságot: van megújulás akkor is, amikor az ember tudatlanul aggódik. Hát persze. Mert Isten mindent új-

játeremt (Jel 21,5). Világbirodalmak sorsát változtatja meg emberi kéz érintése nélkül (Dán 2,34). Vagy egy politikai helyzetet találomra meghúzott íjjal (1Kir 22,34). A próféta is hiába hirdeti, hogy hamar vége a fogságnak, az mint vasjárom nehezedik súlyos teherként a nép nyakára (Jer 28-29). Akár egyhangúlag is ígérhetnek jót a próféták (1Kir 22,13).

Lehetőségeink tehát óriásiak, mert túllépik az emberi lehetőség határait, és Isten az, aki megújít, ebben lehet eszköz az ember. Isten sokszor kényszerül arra, hogy eszközei nélkül vagy övéi ellenére végezze a maga munkáját.

Felelőségünket tisztázva ebben a kérdésben, magamon vagyok kénytelen kezdeni. Az én dolgom, hogy számoljak Isten lehetőségeivel ott, ahol emberileg bebetonozott állapotok vannak. Politikailag, egyházilag és mindig.

Radnótival együtt mondhatom: „Oly korban éltem én e földön, mikor az ember úgy elaljasult”. Aztán dőlt, borult minden. Rendszerekkel együtt. A Dánielék pedig maradtak.

Egzisztenciálisan nem is tehetek mást. Hat gyerekkel csak arra építhetek, hogy van Isten. Ott is, ahol én nem vagyok. Meg akkor is, amikor nem leszek. A gyülekezetemre nézve sincs más esélyem a reménységre, mint az, hogy van, aki megújít mindent. Utánam is ezt teszi.

Mint általam egyszer-egyszer az után, aki 47 évig volt itt előttem lelkipásztor, és utóbbi 20 évében azt mondta az atyafiak szerint, hogy „majd az utód”. És építkezni kellett.

A politika látszik ma a legnagyobb gondnak. Pedig sokkal több függ attól, aki mindent megújít. Jézus nem sokat foglalkozott a politikával. Pedig az akkor is volt. Rögtön a születése körülményei mutatták, hogy Augustus tettei az ígéretek beteljesedését vihetik csak előre, mert az ő programját felülírja azé, aki mindent megújít.

Az sem kérdés a választott nép tapasztalatai alapján, hogy ami az Istentől van, meg nem dőlhet. Teudásban is hiába bíz-

tak sokan, de a galileai Júdás is hiába állított sok népet a maga pártjára (ApCsel 5,33kk). Mert nem a sokaság a megmaradás titka és „Nem sokaság, hanem Lélek ... tesz csuda dolgokat”. És nagyon nem mindegy, hogy milyen az a „lélek”.

Hősies helytállás mellett ugyan, de még az oroszánok verme és a tüzes kemence is csak annak hatalmát hirdette, aki meg tud őrizni (Dán 3,6). Jézus esete mutatja, hogy a halálban és hatalma ellenére is. Ez nem kérdés.

Sokkal nagyobb gondom, hogy van-e ma jézusi odaadás. Hogy a vallás sokszor csak arra jó, mint Jézabeléknek a böjt (1Kir 21): önző emberi hatalom kiélésére. Bizony nem mindig látszik, hogy van Isten. Mint Nábótnál. Akit meg lehetett ölni. A politikai hatalomnak, a vallást (böjtöt) eszközként felhasználva.

A gonosz hatalmáról nem érdemes vitatkozni ott, ahol ilyesmire jó a vallás, vagy az ember a pusztulás oldalára áll. Bizony megmutatkozik a hatalma.

Ma az egyetlen kérdés, hogy bennünket mire tud felhasználni az Isten. Akkor is ez lenne a döntő, ha engem jelölnének miniszterelnöknek. Vagy ha politikus lennék. Így csak ott, ahol vagyok. De nekem, tehetségemhez mérten épp elég, hogy az Ő eszköze legyek konkrét, rám háruló feladataim között. Abban például, hogy meg tudjon újulni az Ő szeretete.

Nagy baj lenne, ha rajtam a politika segítene. Meg annyi lehetőségem lenne, amennyi nekem van magamtól. Vagy amennyi a politikában rejlik. Hát nekem marad Ő. Meg a hozzá kapcsolódó hitben rejlő lehetőség. Ha ezt mással cseréltem fel, biztos megsínylik azok az állapotok, amelyek között élek. A családomban, a gyülekezetben és mindenütt.

A politikai szavazatom nem helyettesíti azt, ami Istentől függ. De nagy baj lesz, ha abban is nem az Ő mindeneket megújító ereje nyilvánulhat meg. Ha ebben Őt akadályozom, megint arra kényszerül, hogy nem általam, hanem ellenemre végezze a maga munkáját.

Enghy Sándor

Beszélgetés Beganovics Fadilával

Fifinek becézzük. Becsületes neve Beganovics Fadila. Kissé nehéz elsőre kimondani, de árulkodik viselője színes hátteréről. Felvidékiaként a Sárospataki Református Gimnázium tanulója. Körüljártam a kollégiumban, és megkérdeztem diák-társait, tanárait. A vélemények összecsengenek. „Nagyon kedves, segítőkész. De én is segíthettem már neki.” „Kedves és életvidám.” „Pozitívan áll hozzá az élethez, abboz képest, hogy ilyen nagy dolgokon van túl.” „Egyszer utaztam vele a vonaton. Sokat beszélgettünk. Sokat tapasztalt az életben, így bölcsőbb is, mint én, aki két-három évvel idősebb vagyok nála.” „Azt gondolom, nagy ajándék nekünk, hogy itt van közöttünk. Sokat tanulunk tőle. Várakozással tekintettünk érkezése elé, de csupa pozitív élmény volt. Jó, hogy itt van. Ajándék.” „Nyílt, kedves, végtelenül kommunikatív, érdeklődő. Mindenről van véleménye, mindenről igyekszik valami sajátos gondolatot elmondani. Színes, érdekes egyéniség. A keddi ONCSA estekbe teljesen beilleszkedett, és gyakran sétál másokkal együtt. Igazi kihívás a pedagógusok számára, akiknek kreativitása előtérbe kerül a feladatok helyes megválasztásában, az órai munka módjában. Ebben talán előnyt jelent, hogy Fifi inkább a felnőttekhez kapcsolódik, mint saját kortársaiboz, akiket egyébként gyakran gondolkodóba ejt. Meg is szokták fogalmazni: mennyit nyúgunk hatalmasnak megélt apró problémáink miatt, ő pedig nagy dolgokat bordoz vidáman, hihetetlen optimizmussal.”

A szobájában szép rend fogad. Meglepődtem: a falon rengeteg családi fénykép. Színesen. Éppúgy mutatja be, mint bárki, aki értékeket hoz otthonról. Megkértem, mutassa meg nekem alkotásait. Láttam készülő subaszőnyveget, kész gyöngytulipánt, gyöngyszővést. Dobozokban tartja gyöngyeit, és furán érzem magam, mikor megmutatja: ez a fehér gyöngy. Ide van írva. Én nem látom, ő igen. Kicsit zötyögve kezdjük a beszélgetést. Első kérdésemre, bármilyen egyszerű is az, mindig gondolkodva válaszolnak a kérdezettek.

- Hogyan mutatnád be magad?
- Beganovics Fadila vagyok, Nagykapuson lakom. Ez innen egy órányira van Szlovákiában, Felvidéken.
- Nagyon érdekes neved van.
- Igen, mert én Líbiában születtem. Apukám és anyukám ott találkoztak. Ott is kezdtem tanulni. Aztán hazajöttünk. Apukámról régen nem hallottam, anyukámmal lakom, és a nagyszüleim is fontosak nekem.

- Miért épp a Sárospataki Református Gimnáziumban tanulsz?

- Egyrészt mert híres, jó színvonalú iskola. Másrészt azt is tudtam, hogy itt sok segítséget fogok kapni. Budapesten a Vakok Általános Iskolájába jártam, és egy ottani nevelőtanáromtól hallottam Örsi Anikó nénről, aki korábban szintén abban az általános iskolában tanított, most pedig itt. Így számíthattam arra, hogy sok segítséget fogok kapni. Nálunk, a mi környezetünkön nincs is

ilyen magyar nyelvű iskola. És az is fontos volt, ne közösiítsenek ki.

- Korábban kiközösítettek?

- Nem, mert nem integráltan tanultam. A vakok általános iskolájában mindenki valamilyen szinten látássérült volt. De így is történhetne.

- Miben különleges a vakok iskolája?

- Egyrészt gyógypedagógusok tanítanak ott, akik ismerik a problémát és tudják kezelni. Hetedik osztályig speciális írógépeket használtunk, majd számítógépen is megta-

nultunk tíz ujjal gépelni. A Braille írást rövidítetten is meg kell tanulni az utolsó két évben. Sok más külön óránk nem volt. Sokkal kisebb osztályok vannak. Mi például sokáig heten voltunk. De én voltam egyedül lány.

- *Hogyan fogadtak Sárospatakon a gimnáziumban, kollégiumban?*

- Teljesen elfogadtak. Egyébként is az a fontos, hogy úgy kezeljenek, mint bárki mást. Fontos, hogy ne sajnáljanak. Minden vanknak fontos, hogy ne sajnálják.

- *Milyen a kollégiumi élet?*

- Általános iskolában is kollégista voltam, tehát ez nem újdonság. Itt hetente hazamehetek. Korábban csak havonta járhattam haza, mert nagyon sokat kellett utazni. Persze szerettem ott is lakni, és itt is jó.

- *Úgy láttam, már nyáron is voltál itt egy kicsit gyakorolni.*

- Igen. Van egy közlekedés tanárom, akivel eljöttünk kétszer három napra, és megtanította a fontosabb útvonalakat, a támpontokat a városban és az iskolában is. Olyan, mintha egy kis térkép lenne a fejemben.

- *Egyedül közlekedesz?*

- Egyedül is tudok. De sokan odajönnek, hogy segítenek, elkísérnek. Az osztálytársaimmal is jóban vagyok és a kollégiumi társaimmal is. És van egy jó barát-nőm is, de ő nem kollégista.

- *Itt külön szobában laksz. Ez jó, vagy nehéz?*

- Nagyon jó. Nekünk nagyon fontos a rend. Például ha benyúlok a szekrényembe, tudom, hogy mi hol van. Mindennek a helyén kell lennie. Én egyébként is rendmániás vagyok. Azt hiszem, akkor is ilyen lennék, ha látnék. Az pedig a másik, hogy ha valaki olyanl raknának össze, aki nem tudja, hogy kezeljen, nehéz lenne. Sokan azt mondták, hogy így magányos leszek, de ez nem igaz. Gyakran járok be a tanáriba beszélgetni, a lányok is bejárnak hozzám, én is hozzájuk.

- *A tanáraid tanítását tudod követni, mert ez nekik is feladat lehet...*

- Nagyon odafigyelnek. Anikó néni is beszélgetett velük, és a budapesti tanáram is segítettek.

- *Hogyan tanulsz? Gondolom, nem könyvet használasz, látom, most is számítógép van előtted.*

- Számítógépre jegyzetelek. Dolgozot is így írok. Van a gépemen egy beszélő program, ami felolvassa, ami a képernyőn látható, így bármit fel tudok olvasatni.

- *Miben más egy református, egyházi gimnázium?*

- Nem ez volt a választásom fő szempontja, de jó választás volt. Járok hétfőnként templomba, vannak vallásórák, az emberek pedig megértőbbek, segítőkészek. A volt tanáraink, és az utazótanáraink is azt mondják, hogy nekem van a legjobb helyem. Aztán ott vannak a kedd esték, azokat nagyon szeretem. Nagyon jó beszélgetések szoktak kialakulni, és én egyébként is szeretek beszélgetni, emberekkel kapcsolatban lenni.

- *Azt mondják, te alapvetően nagyon vidám vagy.*

- Szeretek jókedvű lenni, és mindennek a pozitív oldalát szeretem nézni.

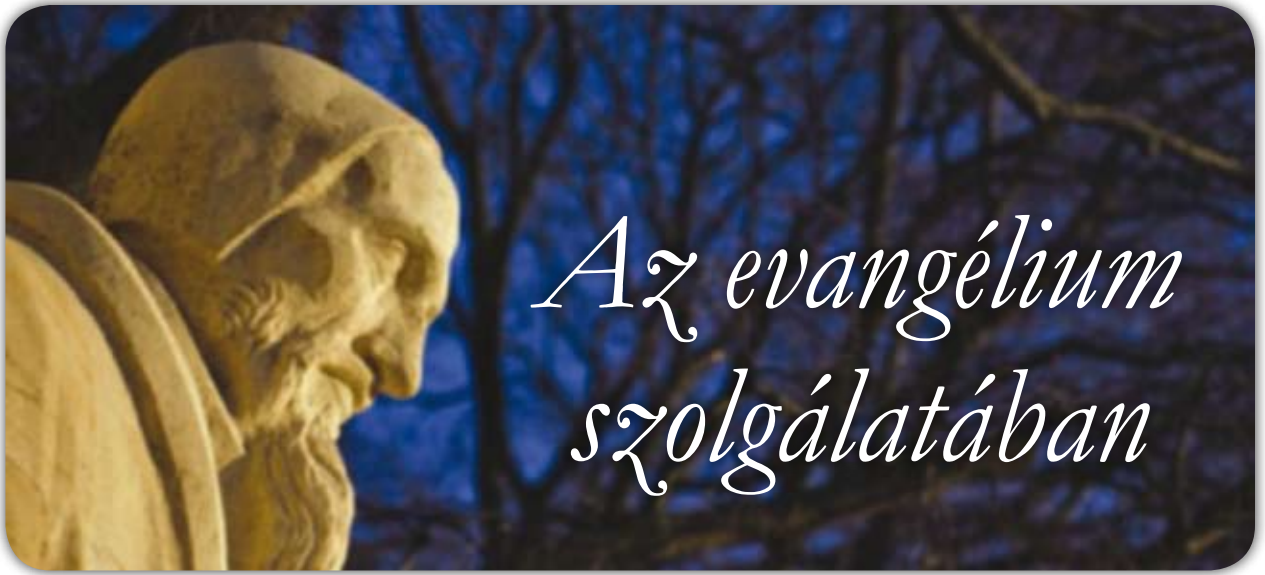
- *Mi a legjobb az életedben?*

- Az, hogy élhetek, hogy boldog lehetek.

Készítette: Barnóczki Anita

Jézus szalmaszál
amibe kapaszkodunk
Jézus szakadék
amibe lezuhanunk
Jézus kötél
amit elengedünk
Jézus remény
amivel emelkedünk
Jézus hangszer
amivel megszólalunk
Jézus zene
amit elhallgatunk
Jézus tenyér
amivel adakozunk
Jézus kenyér
amit elfogadunk
Jézus penge
ami megsebesít
Jézus gyenge
aki megerősít
Jézus hatalom
a végeken
Jézusnak odaadom
az életem.

(Gyurkovics Tibor)

Az evangélium szolgálatában

Kálvin 1533 őszét követően sokat utazott. Előbb hazalátogatott Noyonba, majd onnan Saintongeba, s ami ezeknél fontosabb, barátja (Luis Du Tillet) hívására Anguleme városába érkezett, ahol néhány hónapot töltött 1534 folyamán. Du Tillet egyházi ember volt, Claix plébánosa, kitűnő könyvtárral felszerelve. Kálvin itt elmélyítette teológiai ismereteit, miközben barátját görög nyelvre tanította. Időközben ellátogatott Nerac városába, ahol Navarrai Margit oltalmába vette az üldözött humanistákat. A királynő lelkesedett az evangéliumi tanokért. Innen Kálvin hazautazott, és 1534 májusában lemondott egyházi javadalmáról. Ezután Párizs következett, ahol találkozni kívánt egy spanyol orvossal, Miguel Servettel, akinek 1531-ben kiadott, a Szentháromságot tagadó művét elolvasta, s a szerzővel - hogy megváltoztassa nézeteit - vitatkozni kívánt. Servet azonban nem jelent meg a találkozón. Párizs után Poitiers és Orleans következett. Itt némi nyugalma volt Kálvinnak, mert az előszó tanúsága szerint itt megírta első teológiai művét, amely azonban csak 1542-ben jelent meg. A mű címe: Psychopannychia (A lélek ébrenléte). „Értekezés, amely bebizonyítja, hogy a lélek, miután elhagyja a testet ébren marad, el-

lentétben néhány tudatlan tévelygésével, akik úgy vélik, hogy alszik az utolsó ítéletig.” (Cadier, 49) 1534 végén Kálvin elhagyta Franciaországot, Bázélbe utazott.

A Kálvin-életrajzok általában külön foglalkoznak megtérésének idejével. Többnyire találgatások nyomán haladnak, mert maga Kálvin nem mondott az időpont tekintetében közelebbit. A hagyomány tudni véli, hogy már joghallgató korában prédikált a reformáció szellemében Bourges városában. Valószínű, hogy 1533-34 folyamán kereste azok társaságát, akik az egyház reformációjának meggyőződéses hívei voltak. Bizonyos, hogy amikor Bázélbe indult, már az evangélium szellemében kívánt élni, szemben a középkori vallásosság gyakorlatával. Megtérésének időpontja bizonytalan, elégedjünk meg tehát vallomásával, amelyben nem az idő, hanem a szuverén Isten kegyelmes tette a hangsúlyos. „És ámbár kezdetben oly erősen voltam kötve a pápista babonákhoz, hogy igen nehéz volt visszahúzni engem e mély mocsárból, egy hirtelen megtérés által Isten leigázta szívemet.” (Cadier, 35) „Én, Uram, amint gyermekkoromból felserdültem, [azóta] mindig a keresztyén hitet vallom. Azonban kezdetben magáról a hitről csak annyit tudtam, mint ami akkor általában el volt terjedve. A

Te igédet, melynek világosító lámpás gyanánt kellett volna tündökölnie minden népek előtt, eloltották, vagy legalább homályba burkolták előttünk. [...] Lelkem már ügyis kész volt a komoly elmélkedésre. E pontnál pedig mint egy fényözön áradt rám, s átláttam, hogy a tévedések minő szemétdombján fetrengtem, s mennyi mocsok, folt éktelenített el. Megismertem a nyomorúságot, melybe estem. Ez is megrendített, de még inkább megrázott, mikor feltárult előttem az örök halál, mely elnyeléssel fenyegetett. S ekkor, mint kötelességem parancsolta, első lépésem az volt, hogy miután előbbi életemet nyögve s jajgatva kárhoztatám, a Te utadra tértem. S most, Uram, mit tehetek én nyomorult egyebet, mint hogy esedezzem színed előtt s kérjelek, hogy ne vonj számadásra azon borzasztó hűtlenségért, melyet igédde szemben elkövettem, s melyből egyszer már csodálatos jóságodhoz képest megmentettél.” (Sadolet bíboros levele a genfi tanácshoz és néphez Kálvin válaszával 1539.) Kálvin, Lutherhez hasonlóan, későbbi visszaemlékezései során úgy látta, hogy az evangéliumi hit pontoszerű spirituális eseményben törte át a régi vallás kereteit. Ez a tény azonban minden bizonnyal egy korábban elindult folyamat végső, döntő élménye volt.

Dienes Dénes

*Ki szerzi meg nekem Benned elnyugvásom? Ki hoz le Téged szívembe, hogy mámorba ejts, hogy elfelejtsem minden bajomat s Hozzád simuljak, én legnagyobb kincsem? Mim vagy Te nekem? Könyörülj rajtam, hogy meg tudjam mondani! És mid vagyok én Neked, hogy szeretetet követelsz tőlem, s haragoddal és szörnyű hervadással fenyegetsz, ha nem szeretnék? Hát Téged nem szeretni nem elég szomorúság? Jaj, én tudom, mekkora! Könyörgök, Uram, nyilatkoztasd ki, mim vagy Te nekem? Mondd lelkemnek: „Én vagyok a te üdvösséged!” Úgy mondd, Uram, hogy meghalljam. Íme, szívem, lelkem fölfigyel Hozzád, nyisd meg fülemet s mondd lelkemnek: „Én vagyok a te üdvösséged!” Hangod után megindulok s megfoglak.
Ne takard el arcodat előlem!
(Szent Ágoston)*

Húsvét? Mi inkább a meghalást látjuk, mint a halált. Hogy miként kezeljük a meghalást, az fontosabb nekünk a halál legyőzésénél. Szókratész legyőzte a meghalást, Krisztus viszont a halált győzte le mint utolsó ellenségét (1 Kor 15,26). A meghalás legyőzése még nem azonos a halál legyőzésével: a meghalás legyőzése az emberi lehetőségek körébe tartozik, a halál legyőzése viszont a feltámadás. Nem az ars moriendi-ből, hanem Krisztus feltámadásából fújhat friss, tisztító szél a mai világba. Itt van a válasz Arkhimédész mondására: Adjatok egy biztos pontot, és kifordítom sarkából a világot. Sok minden megváltozna, ha ezt valóban hinnénk néhányan, és földi ténykedésünkben ehhez igazodnánk! Hiszen a húsvét azt jelenti, hogy a feltámadás fényében élünk.

(Dietrich Bonhoeffer)

*...És Jézus a kereszten szomjazik. Az örök adakozó, az ajándékszóró, a bő és örök forrás szomjazik, hogy néha-néha csupa és egyetlen kérés, félelmes isteni igény, örök óriás követelés lehessen. Emberségének minden árvasága, éhsége, kínja csak e kérés súlyát növeli: egész mivolta ott nyög fel a kereszten: „szomjúhozom”, hogy e hegyeket omlasztó nyögésből kiérezzük, hogy mireánk szomjazik...
Maga Isten eped benne – értünk.
(Ravasz László)*

In memoriam Szécsényi György

2009. november 19-én elhunyt Szécsényi György ny. bükkzsérci lelkipásztor, az egervölgyi egyházmegye esperese 77 éves korában. Temetése november 25-én a bükkzsérci templomból volt Csomós József püspök és Ferencz József helybeli lelkipásztor szolgáltaival. Koporsóját a bükkzsérci temetőben az alig másfél éve elment felesége koporsója mellé helyeztük el a gyülekezet, az egész község, az egervölgyi egyházmegye és a társ-egyházmegyék esperesei nagy részével.

Szécsényi György Budapesten született. Már középiskolás diákként tevékenykedett az akkori lelki megújulás idején gyülekezetében az ifjúsági munkában. A budapesti teológián végezte tanulmányait 1951-től, és 1956-ban szerzett lelkészi oklevelet. Akkor a megszünt Tiszáninnen hevesi része a Dunamelléki egyházkerülethez tartozott, így került Egerbe segédlelkésznek, majd mikor visszaállt az egyházkerület, tiszáninnenivé vált ő maga is, és egész életét, lelkipásztori szolgálatát itt végezte. Először

Egerben volt segédlelkész, majd a megüresedett bükkzsérci gyülekezetbe nevezték ki helyettes lelkésznek. Itt a gyülekezet rövid idő alatt megszerette és megválasztotta lelkipásztorának. 1957. október 27-én volt a beiktatása, és ugyanekkor volt az esküvője is az egri segédlelkészsége alatt megismert Ildikóval.

Szécsényi György azok közé a lelkipásztorok közé tartozott – egyre kevesebben vannak ilyenek –, akik egész lelkipásztori munkájukat egy helyen, egy gyülekezetben végezték. 2002-ben ment nyugdíjba, tehát 45 évig pásztorolta a bükkzsérci gyülekezetet. Valóban pásztor volt a gyülekezetnek, sőt az egész község tisztelte és szerette. A község nagyobb része református lévén minden családdal kapcsolatba került, amikor keresztelt, hitoktatott, konfirmált, esketett és temetett. 1990 után két cikluson át is tagja volt a helyi képviselőtestületnek.

A közegyházi munkából is kivette a részét; különböző szinteken és területen kapott fontos megbízásokat. Az egyházmegyében tanácsbíró, ökumenikus és békeügyi, majd énekügyi előadó, 1982-től 2000-ig az egyházmegye esperese volt. Több cikluson át zsinati tag, és 1990-től nyugdíjazásáig a Zsinati Számvizsgáló Bizottságnak elnöke is volt. A szomszédos Cserépfalu pásztorlását is évekig végezte, mikor ott nem volt lelkipásztor.

A bükkzsérci gyülekezet áldásokat nyert az 1930-as, 40-es lelki ébredésből. Férfiak és nők újultak meg hitükben vagy jutottak hitre. A Bethánia egylet áldásosan mű-

ködött a gyülekezetben, de kényeszerű feloszlása után is tovább dolgoztak és imádkoztak annak tagjai. A lelkipásztor is jó kapcsolatban volt és együtt tudott dolgozni velük. Az egykori Bethánia vezetője volt a kántora a gyülekezetnek, és egyben egyházmegyei tisztséget is betöltött.

A gyülekezet lelkiségének jó bizonyossága volt az is, hogy az egyházmegyében az egyik „legszolgálóbb” gyülekezet volt a bükkzsérci. Amikor még sokat jelentett diakóniai intézményeinknek a gyülekezeti segítség, pénzben és természetben évtizedeken át jelentős adományok érkeztek oda Bükkzsércről. Példamutatóan szervezte a lelkipásztor a tél végi „csigacsinálásokat”, amikor a szép számmal együttlevő asszonyoknak evangéliumi estétet rendezett, hogy a kölcsönös adásban és vevésben – anyagiak adásában és lelkiek vevésében gazdagodjanak a résztvevők.

Szécsényi György a saját családjában is végezte példamutató módon a szolgáló szeretet munkáját. Három lányuk közül az egyiket fogyatékosként kapták, fogadták és gondozták nagy szeretettel. Felesége élete utolsó éveiben súlyos betegsége miatt egyre tehetlenebbé vált. Az ő ápolását is hűséges és türelmes szeretettel vállalta és végezte. Ilyen magatartása is hiteles prédikáció volt gyülekezetében, sőt a községben és lelkészársai körében.

Emléke legyen szolgálatra indító mindnyájunknak.

Dr. Benke György

Búcsúbeszéd Varga Zsolt temetésén

Kovácsvágás, 2010. január 23.

Gyászoló Család! Gyászoló Gyülekezet!
Amilyen örömmel, hálaadással és könnyű szívvel mondtam 2009. november 12-én a debreceni Református Kollégium Dísztermében dr. Varga Zsolt laudációját, olyan megdöbbenéssel és nehézzel szívvel állok itt, hogy a volt évfolyamtársak, a debreceni Alma Mater és a Doktorok Kollégiuma elnöksége nevében búcsúzzak. A pár héttel ezelőtti büszke laudációból mára keserves nekrológ lett. Amit mi emberileg új kezdetként értékeltünk, és a már megszerzett doktorátusa után a lelkipásztorkodása mellett terveztünk, az most már mind egy egészen más síkra terelődött.

Mint évfolyamtársra és témavezetőre sokszor megszegyenítően hatott rám az a teológia- és tanulásszeretet, ami Varga Zsoltot jellemezte. Amikor a kiemelkedni vágyás útján valóban felfelé nézett, akkor mindig nagyszerű dolgokat kapott.

Nyilvánvaló volt, hogy a teológiai tudomány segítségével mély szellemi és emberi kapcsolatokra jutott már teológus korában. Sokszor nem is annyira rajtunk, diáktársain keresztül, hanem a Vallástörténeti Szemináriumban eltöltött idő alatt. Képes volt naphosszat „társalogni az atyákkal”, hiszen olvasottsága közismert volt. Kümmel, Käsemann, Cullmann, Stauffer és a többi nagy újszövetséges tudós izgatva. Tanárainkat merészen, már-már nyersen kérdezgette. Megfaggatta órán és órán kívül Rózsai Tivadart, Varga Zsigmondot, Pásztor Jánost, Szathmáry Sándort és Édesapámat is. És addig ment, amíg a számára lenyűgöző hatást keltő Rudolf Bohrenhez el nem jutott.

Világosan látta, amit Malakiás próféta így mondott: „a pap ajkai őrzik az Isten ismeretét, és tanítást várnak szájából, hiszen a Seregek Urának követe ő!” (Mal 2,7) Erre a feladatra készült folyamatosan.

Örömmel töltötte el, ha megkapta a tanulmányozás erőfeszítése közben a készülés gyöngyeit, és az Ige üzenetének feltárulkozása közben övé lehetett a megvilágosodás élménye. Vágyott prédikálni és akart jobban prédikálni. Éppen Bohrennél értette meg, hogy a küzdelmes és gyötrelmes terhet jelentő prédikáció-felfogással szemben az igehirdető öröme is lehet a készülés, és a szenvedélyesség nélkülözhetetlen, mert az igehirdetés a Szentlélek csodája, aki a csodához még bennünket is fel tud használni.

Üzenet értékű volt számomra, ahogyan láttam és éreztem, hogy kapaszkodót jelentett számára a teológiai tudomány.

Húsz falusi lelkipásztori évében kapaszkodott nemcsak hitvese szeretetébe, hívei bizalmába, hanem a könyveibe. Sok változás és érés, csalódás és áldás, várakozás és eredmény közben tudatosan akart megmaradni a teológiai tudománnyal élő és táplálkozó lelkipásztornak. Isten ezt a tudományt és ezt a tudatosságot nem hagyta jutalom nélkül. Kapaszkodása, igyekezete közben Isten vigasztalássá tette számára a tanultakat. Tudni akart minél többet, de nem öncélúan, hanem a lelkipásztori munkáért, a gyülekezetért.

Tiszteletre méltó és közkinccsé teendő ennek a fájdalmasan rövid, de hasznos pályának a gyümölcse. A búcsúzás órájában még inkább el kell kötelezni magunkat, a teológiai tudományt szeretőket arra,

hogy a dr. Varga Zsolt által feltárt Rudolf Bohren-i életművet, amely az igehirdetés tudományának mérföldköve lett, disszertációja által széles körben ismertté tegyük, mert égetően szükségünk van ma is Bohren homiletikai szemléletére.

Immár teológiatörténeti tény, hogy ezt a munkát dr. Varga Zsolt kovácsvágási lelkipásztornak köszönhetjük. Nem ássuk el és nem fektetjük el disszertációját, hanem a sárospataki és a debreceni Teológia ös-szefog és kiadja Varga Zsolt művét.

Disszertációja utolsó mondata a Szentlélek hívása volt, ami Bohren teológiájának is középpontja volt: *Veni Creator Spiritus!* – Jövel, Teremtő Szentlélek! Most, a gyászban szintén a Szentlélekért fohászkodunk Családjának, Gyülekezeteki tagjainak életére, a lelkipásztori közösség számára: Jövel, Vigasztaló Szentlélek! – Dr. Varga Zsolt emlékezte legyen áldott közöttünk!

Dr. Fekete Károly

Martin Nicol professzor egy egész könyvet szentelt az Amerikából elindult irányzatnak. Lényege, hogy a prédikációt nem egy statikus műnek tekinti, hanem dinamikus eseménynek. Eszerint a hallgatóval nem valamilyen igazságot kell közölni a prédikációban, hanem olyan mozgásba kell bevonni, ahol saját maga tapasztalatokat és ismereteket szerezhet. A prédikáció paradigmája immáron nem a tézisekből és érvekből álló előadás, hanem a mozgó képekből felépített film.

A hely szűk volta miatt csak a legfontosabb elemeket emelem ki a könyvből:

Manfred Josuttis drámai cselekményként értelmezi az istentiszteletet. A középkori misztika útjának lépcsői szerint: purgatio-illuminatio-unio. Az istentiszteletben egy titokzatos drámát lát.

A prédikáció út, tapasztalati út Isten valóságába. Pontosabban a feltámadott Úr jelenlétébe.

Ha a prédikáció a titokhoz vezető út egy lépcsője, akkor a prédikáció egy megtervezett mozgás. (*plotted mobility*).

Phillips Brooks mondja: Prédikációnk olyan, mintha betegeknek tartanánk előadást a gyógyszerekről. De az előadás még nem gyógyszer. A prédikátor kötelessége, hogy beadja a gyógyszert, nem pedig az, hogy előadásokat tartson róla.

A prédikáció az új homiletika szerint esemény (*event*). A mai élménytársadalom maga alakítja az eseményeit. Mi azonban Isten cselekvésétől várjuk az eseményt. Ha valami eseménnyé lesz, az Isten munkája nyomán megy végbe.

Belülről kell prédikálnunk. A „prédikálni valamiből” más mint „beszélni valamiről.” Istenről, világról, gyülekezetéről. Beszélni valamiben azt jelenti: megszólalni Isten tettében, az itt és mostban, és remélhetőleg az eseményben. Az ilyen prédikáció már nem a vigasztalásról beszél, hanem vigasztal.

Henning Luther úgy látja, a textus nem önmagában hordozza jelentését, mint „a doboz a kekszet”. A hagyományos úton a szövegből kiemelhető annak alapjelentése (explicáció), amit át kell ültetnünk az aktuális szituációba (applicatio). A mai hermeneutika szerint ez az út járhatatlan. Ez a keksz keresése a dobozban. Martin Nicol úgy látja, hogy nekünk fordítva: az eseménytől kell a textus felé haladnunk. A komplex prédikációs folyamatban nem léteznek lineáris utak. A hermeneutikai mozgás alapvetően cirkuláris. Fel kell fedoznunk a textust az eseményben! Látásom szerint a mai, bibliai alapok nélküli gyülekezetet ezen az úton könnyebben érhetjük el.

A dramatizált homiletika nem a megoldásokra koncentrál. Elsősorban a feszültségeket keresi, a textu-

sok és kontextusok kölcsönhatásában. E szerint az új prédikáció: feszültségeket megjelenítő beszéd.

A prédikáció nyitott mű. Értelme a textussal együtt a recepció folyamatában tárul fel. A cél nem egy üzenet „veszteségmentes” továbbítása, hanem az, hogy a kommunikáció folyamatában minden hallgató egyénileg találja meg helyét a bibliai igében. Így az igehallgató felértékelődik...

A prédikáció belépés a képek világába. Aki nem akar elmenni a csipkebokor mellett, annak meg kell állnia a csipkebokor előtt!

A dramatizált homiletika alapmotívuma: Egymást képbe helyezni. A média éjjel-nappal képeket közvetít. Ezért helyes, ha a prédikáció is ezt teszi – a Biblia képeit is a képek közé helyezi. Abban a reményben teszi ezt, hogy a képek harcában győzedelmeskedhetnek az Isten közelében zajló életet megmutató képek.

A Biblia szavait, képeit a szószéken „játsszuk el,” interpretáljuk. Isaak Stern, a híres hegedűs mondja: Tevékenységemben nem a munka, hanem a szeretet a mérvadó. A darab, az ige mindig ugyanaz. De ha szeretettel dolgozunk rajta, tud mindig újat mondani!

Minden prédikáció Istennel kezdődik és Istennel végződik.

A prédikátor Isten igéjével birkózik a szószéken. A prédikáció egyszerre Isten, a prédikátor és a gyülekezet teremtménye. A prédikátor feladata, hogy mindhármukat szóhoz juttassa.

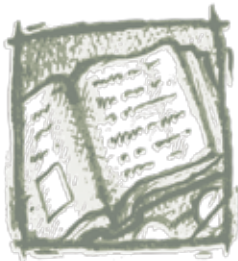
A prédikáció készítése az elmondott és meghallgattott, megélt és megszenvedett prédikációban éri el csúcspontját.

Végül: a prédikáció eseményére csak a hit nyelvén adható visszajelzés (*feedback*).

A prédikáció megítélésének joga – Luther szerint – a gyülekezetet illeti meg.

Mindezek csak pillanatképek a műből, de remélem, kedvescsinálónak ennyi is elég. A könyvet a Luther Kiadó adta ki, és hozzájárulhat igehirdetésünk megújulásához.

Tóth Sándor
Kazinccbarcika-alsói lelkipásztor

„Hálaadó adósságtörlesztés ez a mű, amelyet kezében tart az olvasó. Hálaadás azért, mert az egyház Ura 75 esztendővel ezelőtt eljutott egy közösséget arra a felismerésre, hogy sürgető szükség van egy olyan sűrített tanítás megfogalmazására, amelyik félreismerhetetlenül világossá teszi az egyház és egyszersmind a világ számára az egyház egyházként való megmaradásának alapfeltételeit, s egyben úrrá lesz az egyházat fenyegető legnagyobb kísértéseken. [...] Adósságtörlesztés ez a könyv a magyar reformátusság részéről azok iránt a kevesek iránt, akik az eltelt 75 esztendőben nem csupán hivatkozási alpnak tekintették a Barmeni Teológiai Nyilatkozat tételét, hanem komolyan vették annak igényét, saját korukban és helyzetükben jelentkező sürgetését. [...] Legnagyobb haszna azonban az lesz, ha segít bennünket ma és a jövőben lényegét látni és lényegét láttatni, belső és külső, elméleti és gyakorlati csapdákat elkerülni.”

Dr. Bölcskei Gusztáv püspök,
a MRE Zsinata lelkészi elnöke

Fekete rózsacsokor címmel regényt írt a putnoki református lelkész

A közelmúltban Miskolcon és Ózdon is bemutatták Dérer Zsolt Attila putnoki református lelkész „Fekete rózsacsokor” című könyvét. A miskolci bemutatón dr. Ódor Ferenc, a Megyei Közgyűlés elnöke, valamint Gazda István esperes úr méltatta a szerzőt, illetve ajánlotta a könyvet a szépszájú érdek-

lődőnek. Ózdon Tamás Barnabás, Putnok város polgármestere mutatta be az alkotót mint lelkész írot. A szerző Temesvárt választotta regényének helyszínéül, a könyvében kinyitja előttünk az erdélyi nagyváros varázslatos, mesés világát. A regény mindamellett, hogy rendkívül olvasmányos, több szálon is fut, ez teszi még figyelemfelkeltőbbé, ahogy előre haladunk a fejezetek olvasása köz-

ben, egyre nehezebb letenni a könyvet. Beteintést nyerhetünk egy olyan világba, melybe a legtöbb embernek soha nem nyílik lehetősége bepillantani. A szerző rendkívül gazdag szókincessel bír, melyet jól bizonyít a szereplők tökéletesen megfogalmazott jellemrajza is. A szerelmi eseménysor szinte magával sodorja az olvasót.

A könyv megvásárolható a Geniusz könyvesboltokban.

Tamás István

IDEÁLIS EGYÉNI, CSALÁDI ÉS CSOPORTOS ÜDÜLÉSRE, TÁBOROK, KONFERENCIÁK, KÉPZÉSEK SZERVEZÉSÉRE AKÁR 100 FŐIG TELJES ELLÁTÁSSAL!
TEL.: 30-823-5850, E-MAIL: MECSESKOZPONT@GMAIL.COM, WEB: WWW.MECSES.TIREK.HU

Látogassa Ön is rendszeresen a Tiszánineni Református Egyházkerület honlapját, ossza meg gyülekezete, közössége eseményeit, ajánlja programjait a világháló nagyközönségének, írja meg gondolatait egyházkerületünket érintő témákban!

www.tirek.hu

Üdvözljük a
Tiszánineni
Református
Egyházkerület
honlapján!

Egyszerű hírküldési lehetőséggel, változatos fórumtémákkal, friss információkkal várjuk látogatóinkat!

SZERETETTEL AJÁNLJUK KEDVES
HALLGATÓINK FIGYELMÉBE AZ
EURÓPA RÁDIÓ INTERNETES
OLDALÁT IS, AHOL ÉLŐBEN
HALLGATHATJÁK
RÁDIÓMŰSORAINKAT, HÍREINKET ÉS
A RÁDIÓVAL KAPCSOLATOS EGYÉB
INFORMÁCIÓKAT IS TALÁLHATNAK.

WWW.EURADIO.HU